

***PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.
Kwartalny raport finansowy
za okres 3 i 9 miesięcy***

***zakończony dnia 30 września 2018 roku
zgodne z MSSF UE (w milionach złotych)***

SPIS TREŚCI

I. SKRÓCONE ŚRÓDROCZNE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE GK PGE ZA OKRES 3 I 9 MIESIĘCY ZAKOŃCZONY 30 WRZEŚNIA 2018 ROKU ZGODNE Z MSSF UE.....	4
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW.....	4
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ.....	5
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITAŁACH WŁASNYCH	6
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	7
INFORMACJE OGÓLNE, PODSTAWY SPORZĄDZENIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO I INNE INFORMACJE OBJAŚNIAJĄCE	8
1. Informacje ogólne	8
1.1 <i>Informacje o jednostce dominującej</i>	8
1.2 <i>Informacje o Grupie Kapitałowej PGE</i>	8
1.3 <i>Skład Grupy Kapitałowej PGE.....</i>	9
1.4 <i>Rozliczenie nabycia nowych spółek</i>	12
2. Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego.....	12
2.1 <i>Oświadczenie o zgodności.....</i>	12
2.2 <i>Waluta prezentacji i waluta funkcjonalna.....</i>	13
2.3 <i>Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie</i>	13
2.4 <i>Profesjonalny osąd kierownictwa oraz szacunki.....</i>	14
3. Testy na utratę wartości rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych oraz wartości firmy	15
4. Zmiana zasad rachunkowości i prezentacji danych	15
5. Hierarchia wartości godziwej.....	20
NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	21
NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SEGMENTÓW OPERACYJNYCH	21
6. Informacje dotyczące segmentów działalności	21
NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	24
7. Przychody i koszty	24
7.1 <i>Przychody ze sprzedaży.....</i>	24
7.2 <i>Koszty w układzie rodzajowym i kalkulacyjnym</i>	25
7.3 <i>Pozostałe przychody i koszty operacyjne</i>	26
7.4 <i>Przychody i koszty finansowe</i>	27
7.5 <i>Udział w zysku jednostek wykazywanych metodą praw własności.....</i>	27
8. Odpisy aktualizujące wartość aktywów	28
9. Podatek w sprawozdaniu z całkowitych dochodów	28
NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA Z SYTUACJI FINANSOWEJ	28
10. Istotne zwiększenia i zmniejszenia rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	28
11. Przysłe zobowiązania inwestycyjne.....	29
12. Udziały i akcje wykazywane metodą praw własności.....	29
13. Podatek odroczony w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	30
13.1 <i>Aktywa z tytułu podatku odroczonego.....</i>	30
13.2 <i>Rezerwa z tytułu podatku odroczonego</i>	30
14. Uprawnienia do emisji CO₂ na własne potrzeby	30
15. Wybrane aktywa finansowe	31
15.1 <i>Należności z tytułu dostaw i usług i pozostałe należności finansowe</i>	31
15.2 <i>Środki pieniężne</i>	31
16. Instrumenty pochodne i inne aktywa wyceniane w wartości godziwej przez wynik	32
17. Kapitały własne.....	33
17.1 <i>Kapitał podstawowy</i>	33
17.2 <i>Kapitał z wyceny instrumentów finansowych.....</i>	34
17.3 <i>Dywidendy wypłacone i zaproponowane do zapłaty.....</i>	34

18. Rezerwy	34
18.1 Rezerwa na świadczenia pracownicze.....	35
18.2 Rezerwa na koszty rekultywacji	35
18.3 Rezerwa na niedobór uprawnień do emisji CO ₂	35
18.4 Rezerwa na prawa majątkowe przeznaczone do umorzenia	36
18.5 Rezerwa na roszczenia z tytułu bezumownego korzystania z nieruchomości	36
18.6 Pozostałe rezerwy.....	36
19. Zobowiązania finansowe	36
19.1 Kredyty bankowe, pożyczki, obligacje i leasing	36
19.2 Zobowiązania z tytułu dostaw i usług i pozostałe zobowiązania finansowe	37
20. Pozostałe zobowiązania niefinansowe krótkoterminowe	38
POZOSTAŁE NOTY OBJAŚNIAJĄCE.....	38
21. Zobowiązania i należności warunkowe. Sprawy sądowe.....	38
21.1 Zobowiązania warunkowe	38
21.2 Pozostałe istotne kwestie związane ze zobowiązaniami warunkowymi	39
21.3 Należności warunkowe	39
21.4 Inne sprawy sądowe i sporne	39
22. Rozliczenia podatkowe.....	41
23. Informacja o podmiotach powiązanych	42
23.1 Jednostki stowarzyszone i współkontrolowane	42
23.2 Spółki zależne od Skarbu Państwa	43
23.3 Wynagrodzenie kadry kierowniczej.....	43
24. Istotne zdarzenia oraz zdarzenia po zakończeniu okresu sprawozdawczego	44
24.1 Wezwanie na zakup 100% akcji Polenergia S.A.....	44
24.2 Istotne zdarzenia po zakończeniu okresu sprawozdawczego	44
II. KWARTALNA INFORMACJA FINANSOWA PGE POLSKA GRUPA ENERGETYCZNA S.A. ZA OKRES 3 I 9 MIESIĘCY ZAKOŃCZONY 30 WRZEŚNIA 2018 ROKU ZGODNA Z MSSF UE	45
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	45
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ	46
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITAŁACH WŁASNYCH	47
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	48
1. Zmiana zasad rachunkowości i prezentacji danych	49
III. ZATWIERDZENIE KWARTALNEGO RAPORTU FINANSOWEGO	50

I. SKRÓCONE ŚRÓDROCZNE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE GK PGE ZA OKRES 3 I 9 MIESIĘCY ZAKOŃCZONY 30 WRZEŚNIA 2018 ROKU ZGODNE Z MSSF UE

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

	Nota	3 m-ce zakończone 30 września 2018 <i>(niebadane)</i>	9 m-cy zakończone 30 września 2018 <i>(niebadane)</i>	3 m-ce zakończone 30 września 2017 <i>(niebadane)</i>	9 m-cy zakończone 30 września 2017 <i>(niebadane)</i>
RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT					
PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY	7.1	6.091	18.962	6.073	16.693
Koszt własny sprzedaży	7.2	(5.068)	(14.922)	(3.759)	(11.631)
ZYSK BRUTTO ZE SPRZEDAŻY		1.023	4.040	2.314	5.062
Koszty sprzedaży i dystrybucji	7.2	(280)	(991)	(282)	(882)
Koszty ogólnego zarządu	7.2	(225)	(736)	(156)	(501)
Pozostałe przychody operacyjne	7.3	64	271	57	259
Pozostałe koszty operacyjne	7.3	(50)	(221)	(50)	(123)
ZYSK Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ		532	2.363	1.883	3.815
Przychody finansowe	7.4	19	116	1	145
Koszty finansowe	7.4	(73)	(378)	(81)	(347)
Udział w zysku jednostek wykazywanych metodą praw własności	7.5	15	58	10	11
ZYSK BRUTTO		493	2.159	1.813	3.624
Bieżący podatek dochodowy	9	(74)	(396)	(108)	(356)
Odroczony podatek dochodowy	9	(16)	(64)	(243)	(311)
ZYSK NETTO ZA OKRES SPRAWOZDAWCZY		403	1.699	1.462	2.957
INNE CAŁKOWITE DOCHODY					
Pozycje, które mogą w przyszłości zostać rozliczone z wynikiem:					
Wycena instrumentów finansowych	17.2	(4)	(5)	(1)	(1)
Wycena instrumentów zabezpieczających	17.2	(72)	(37)	12	(60)
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek działających za granicą		(1)	3	3	(3)
Podatek odroczony	9	14	8	(2)	12
Pozycje, które nie będą mogły w przyszłości zostać rozliczone z wynikiem:					
Udział w zysku jednostek wykazywanych metodą praw własności		(1)	-	-	-
INNE DOCHODY ZA OKRES SPRAWOZDAWCZY, NETTO		(64)	(31)	12	(52)
RAZEM CAŁKOWITE DOCHODY		339	1.668	1.474	2.905
ZYSK NETTO PRZYPADAJĄCY NA:					
- akcjonariuszy jednostki dominującej		416	1.697	1.463	2.960
- udziały niekontrolujące		(13)	2	(1)	(3)
CAŁKOWITE DOCHODY PRZYPADAJĄCE NA:					
- akcjonariuszy jednostki dominującej		352	1.666	1.475	2.908
- udziały niekontrolujące		(13)	2	(1)	(3)
ZYSK NETTO I ROZWODNIONY ZYSK NETTO NA JEDNĄ AKCJĘ PRZYPADAJĄCY AKCJONARIUSZOM JEDNOSTKI DOMINUJĄCEJ (W ZŁOTYCH)		0,22	0,91	0,78	1,58

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

	Nota	Stan na dzień 30 września 2018 (niebadane)	Stan na dzień 31 grudnia 2017 (badane) dane przekształcone*
AKTYWA TRWAŁE			
Rzeczowe aktywa trwałe	10	59.995	59.010
Nieruchomości inwestycyjne		46	50
Wartości niematerialne	10	1.013	1.032
Należności finansowe	15.1	168	158
Instrumenty pochodne i inne aktywa wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	16	252	222
Udziały i akcje oraz pozostałe instrumenty kapitałowe		55	47
Udziały i akcje wykazywane metodą praw własności	12	752	634
Pozostałe aktywa długoterminowe		477	524
Uprawnienia do emisji CO ₂ na własne potrzeby	14	357	402
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	13.1	554	571
		63.669	62.650
AKTYWA OBROTOWE			
Zapasy		2.312	1.890
Uprawnienia do emisji CO ₂ na własne potrzeby	14	1.246	1.040
Należności z tytułu podatku dochodowego		12	36
Instrumenty pochodne i inne aktywa wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	16	89	83
Należności z tytułu dostaw i usług i pozostałe należności finansowe	15.1	4.201	3.522
Udziały i akcje oraz pozostałe instrumenty kapitałowe		1	5
Pozostałe aktywa krótkoterminowe		635	391
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	15.2	1.326	2.552
		9.822	9.519
AKTYWA ZAKLASYFIKOWANE JAKO PRZEZNACZONE DO SPRZEDAŻY			
		12	14
SUMA AKTYWÓW		73.503	72.183
KAPITAŁ WŁASNY			
Kapitał podstawowy	17.1	19.165	19.165
Kapitał zapasowy		19.872	15.328
Kapitał z wyceny instrumentów finansowych	17.2	49	83
Różnice kursowe z przeliczenia		(1)	(4)
Zyski zatrzymane		8.111	10.556
KAPITAŁ WŁASNY PRZYPISANY AKCJONARIUSZOM JEDNOSTKI DOMINUJĄCEJ		47.196	45.128
Kapitał własny przypadający udziałom niekontrolującym		1.107	1.250
RAZEM KAPITAŁ WŁASNY		48.303	46.378
ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE			
Rezerwy długoterminowe	18	5.811	5.651
Kredyty bankowe, pożyczki, obligacje i leasing	19.1	6.333	8.422
Instrumenty pochodne	16	17	18
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	13.2	1.408	1.302
Rozliczenia międzyokresowe przychodów i dotacje rządowe		610	1.038
Pozostałe zobowiązania finansowe	19.2	488	379
Pozostałe zobowiązania niefinansowe		17	-
		14.684	16.810
ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE			
Rezerwy krótkoterminowe	18	1.774	1.991
Kredyty bankowe, pożyczki, obligacje i leasing	19.1	4.569	1.623
Instrumenty pochodne	16	64	106
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług i pozostałe zobowiązania finansowe	19.2	2.073	3.231
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego		113	196
Rozliczenia międzyokresowe przychodów i dotacje rządowe		73	115
Pozostałe zobowiązania niefinansowe	20	1.850	1.733
		10.516	8.995
RAZEM ZOBOWIĄZANIA		25.200	25.805
SUMA KAPITAŁÓW I ZOBOWIĄZAŃ		73.503	72.183

* przekształcenie danych porównawczych zostało opisane w notcie 4 niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITAŁACH WŁASNYCH

	Kapitał podstawowy	Kapitał zapasowy	Kapitał z wyceny instrumentów finansowych	Różnice kursowe z przeliczenia	Zyski zatrzymane	Razem	Udziały niekontrolujące	Razem kapitał własny
	Nota	17.1	17.2					
31 GRUDNIA 2017 ROKU dane przekształcone*	19.165	15.328	83	(4)	10.556	45.128	1.250	46.378
Wpływ wdrożenia MSSF 15	-	-	-	-	340	340	-	340
1 STYCZNIA 2018 ROKU	19.165	15.328	83	(4)	10.896	45.468	1.250	46.718
Zysk netto za okres sprawozdawczy	-	-	-	-	1.697	1.697	2	1.699
Inne całkowite dochody	-	-	(34)	3	-	(31)	-	(31)
CAŁKOWITE DOCHODY ZA OKRES	-	-	(34)	3	1.697	1.666	2	1.668
Podział zysków lat ubiegłych	-	4.544	-	-	(4.544)	-	-	-
Dywidenda	-	-	-	-	-	-	(39)	(39)
Włączenie spółek do konsolidacji	-	-	-	-	27	27	20	47
Rozliczenie zakupu dodatkowych udziałów w spółkach zależnych	-	-	-	-	34	34	(142)	(108)
Podwyższenie kapitału przez udziałowców mniejszościowych	-	-	-	-	-	-	18	18
Pozostałe zmiany	-	-	-	-	1	1	(2)	(1)
TRANSAKcje Z WŁAŚCICIELAMI	-	4.544	-	-	(4.482)	62	(145)	(83)
30 WRZEŚNIA 2018 ROKU	19.165	19.872	49	(1)	8.111	47.196	1.107	48.303

* przekształcenie danych zostało opisane w notce 4 niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

	Kapitał podstawowy	Kapitał zapasowy	Kapitał z wyceny instrumentów finansowych	Różnice kursowe z przeliczenia	Zyski zatrzymane	Razem	Udziały niekontrolujące	Razem kapitał własny
	Nota	17.1	17.2					
1 STYCZNIA 2017 ROKU	19.165	13.730	147	3	9.634	42.679	96	42.775
Zysk netto za okres sprawozdawczy	-	-	-	-	2.960	2.960	(3)	2.957
Inne całkowite dochody	-	-	(49)	(3)	-	(52)	-	(52)
CAŁKOWITE DOCHODY	-	-	(49)	(3)	2.960	2.908	(3)	2.905
Podział zysków lat ubiegłych	-	1.598	-	-	(1.598)	-	-	-
Dywidenda	-	-	-	-	-	-	(2)	(2)
Rozliczenie zakupu dodatkowych udziałów w spółkach zależnych	-	-	-	-	2	2	(3)	(1)
Pozostałe zmiany	-	-	-	-	1	1	-	1
TRANSAKcje Z WŁAŚCICIELAMI	-	1.598	-	-	(1.595)	3	(5)	(2)
30 WRZEŚNIA 2017 ROKU	19.165	15.328	98	-	10.999	45.590	88	45.678

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

	Nota	Okres zakończony 30 września 2018 (niebadane)	Okres zakończony 30 września 2017 (niebadane) dane przekształcone*
PRZEPŁYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ			
Zysk brutto		2.159	3.624
Podatek dochodowy zapłacony		(473)	(462)
Korekty o pozycje:			
Udział w zysku jednostek wykazywanych metodą praw własności		(58)	(11)
Amortyzacja, likwidacja oraz odpisy aktualizujące		2.778	2.291
Odsetki i dywidendy, netto		163	101
Zysk/(strata) na działalności inwestycyjnej		(18)	41
Zmiana stanu należności		(679)	(691)
Zmiana stanu zapasów		(410)	324
Zmiana stanu zobowiązań z wyjątkiem kredytów i pożyczek		(207)	(262)
Zmiana stanu pozostałych aktywów niefinansowych, rozliczeń międzyokresowych i uprawnień do emisji CO ₂		(478)	768
Zmiana stanu rezerw		(92)	(439)
Pozostałe		(17)	(39)
ŚRODKI PIENIĘŻNE NETTO Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ		2.668	5.245
PRZEPŁYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI INWESTYCYJNEJ			
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych		(4.270)	(4.338)
Założenie lokat powyżej 3 m-cy		(372)	(203)
Rozwiązanie lokat powyżej 3 m-cy		358	2.486
Nabycie aktywów finansowych		(103)	(218)
Sprzedaż jednostek zależnych po potrąceniu oddanych środków pieniężnych		-	272
Objęcie spółek konsolidacją		18	-
Pozostałe		30	31
ŚRODKI PIENIĘŻNE NETTO Z DZIAŁALNOŚCI INWESTYCYJNEJ		(4.339)	(1.970)
PRZEPŁYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI FINANSOWEJ			
Zwiększenie udziału w spółkach GK		(111)	-
Wpływy z tytułu emisji akcji akcjonariuszy niekontrolujących		18	-
Wpływy z tytułu zaciągnięcia pożyczek, kredytów i emisji obligacji		1.979	7
Splata pożyczek, kredytów, obligacji i leasingu finansowego		(1.223)	(113)
Odsetki zapłacone		(201)	(230)
Pozostałe		(17)	(4)
ŚRODKI PIENIĘŻNE NETTO Z DZIAŁALNOŚCI FINANSOWEJ		445	(340)
ZMIANA NETTO STANU ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH I ICH EKWIWALENTÓW			
<i>Różnice kursowe netto</i>		(1.226)	2.935
ŚRODKI PIENIĘŻNE NA POCZĄTEK OKRESU	15.2	2.551	2.666
ŚRODKI PIENIĘŻNE NA KONIEC OKRESU	15.2	1.325	5.601

* przekształcenie danych porównawczych zostało opisane w notcie 4 niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

INFORMACJE OGÓLNE, PODSTAWY SPORZĄDZENIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO I INNE INFORMACJE OBJAŚNIAJĄCE

1. Informacje ogólne

1.1 Informacje o jednostce dominującej

PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. („jednostka dominująca”, „Spółka”, „PGE S.A.”) została utworzona aktem notarialnym z dnia 2 sierpnia 1990 roku i zarejestrowana w Sądzie Rejonowym w Warszawie, XVI Wydział Gospodarczy, w dniu 28 września 1990 roku. Spółka została wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla miasta st. Warszawy, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS 0000059307. Siedziba jednostki dominującej znajduje się w Warszawie przy ul. Mysiej 2.

W skład Zarządu Spółki na dzień 1 stycznia 2018 roku oraz na dzień publikacji niniejszego sprawozdania finansowego wchodzi:

- Henryk Baranowski – Prezes Zarządu,
- Wojciech Kowalczyk – Wiceprezes Zarządu,
- Marek Pastuszko – Wiceprezes Zarządu,
- Paweł Śliwa – Wiceprezes Zarządu,
- Ryszard Wasilek – Wiceprezes Zarządu,
- Emil Wojtowicz – Wiceprezes Zarządu.

Struktura własnościowa

Według stanu na dzień 30 września 2018 roku struktura akcjonariatu jednostki dominującej jest następująca:

	Skarb Państwa	Pozostali akcjonariusze	Razem
Stan na dzień 31 grudnia 2017 roku	57,39%	42,61%	100,00%
Stan na dzień 30 września 2018 roku	57,39%	42,61%	100,00%

Struktura własnościowa na poszczególne dni sprawozdawcze została zaprezentowana na podstawie informacji dostępnych Spółce.

Według informacji dostępnych Spółce na dzień publikacji niniejszego sprawozdania finansowego jedynym akcjonariuszem posiadającym co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu PGE S.A. był Skarb Państwa.

1.2 Informacje o Grupie Kapitałowej PGE

Grupa Kapitałowa PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. („Grupa Kapitałowa PGE”, „Grupa PGE”, „Grupa”, „GK PGE”) składa się z jednostki dominującej, którą jest PGE Polska Grupa Energetyczna S.A., 58 jednostek zależnych objętych konsolidacją oraz 3 jednostek stowarzyszonych i 1 jednostki współkontrolowanej. Dodatkowe informacje na temat jednostek podporządkowanych objętych skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym zostały zamieszczone w nocie 1.3.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej PGE obejmuje okres od 1 stycznia 2018 roku do 30 września 2018 roku („sprawozdanie finansowe”, „skonsolidowane sprawozdanie finansowe”) oraz zawiera dane porównawcze za okres od 1 stycznia 2017 roku do 30 września 2017 roku oraz na dzień 31 grudnia 2017 roku.

Śródroczne skonsolidowane skrócone sprawozdanie finansowe nie obejmuje wszystkich informacji oraz ujawnień wymaganych w rocznym sprawozdaniu finansowym i należy je czytać łącznie ze skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym Grupy za rok zakończony 31 grudnia 2017 roku zatwierdzonym do publikacji w dniu 6 marca 2018 roku.

Sprawozdania finansowe wszystkich jednostek podporządkowanych sporządzone zostały za ten sam okres sprawozdawczy co sprawozdanie finansowe jednostki dominującej, przy zastosowaniu spójnych zasad rachunkowości.

Podstawowym przedmiotem działania spółek Grupy Kapitałowej PGE jest prowadzenie działalności obejmującej:

- wytwarzanie energii elektrycznej,
- dystrybucję energii elektrycznej,
- obrót hurtowy i detaliczny energią elektryczną, prawami majątkowymi, uprawnieniami do emisji CO₂ oraz gazem,
- wytwarzanie i dystrybucję ciepła,
- świadczenie innych usług związanych z realizacją zadań, o których mowa powyżej.

Działalność prowadzona jest na podstawie odpowiednich koncesji przyznanych poszczególnym jednostkom wchodzącym w skład Grupy Kapitałowej PGE.

Kontynuacja działalności

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez istotne spółki Grupy w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień zatwierdzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego nie stwierdza się istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności przez istotne spółki Grupy.

Zmiany polityki rachunkowości

W niniejszym sprawozdaniu finansowym przestrzegano tych samych zasad (polityki) rachunkowości i metod kalkulacji, co w ostatnim rocznym sprawozdaniu z wyjątkiem zmian wynikających z wejścia w życie MSSF 9 *Instrumenty finansowe* i MSSF 15 *Przychody z umów z klientami*. Szczegółowy opis wprowadzonych zmian zawiera nota 4. Niniejsze sprawozdanie należy czytać łącznie ze zbadanym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym GK PGE sporządzonym za rok zakończony 31 grudnia 2017 roku opublikowanym w dniu 6 marca 2018 roku.

1.3 Skład Grupy Kapitałowej PGE

W okresie sprawozdawczym Grupę Kapitałową PGE tworzyły następujące spółki bezpośrednio i pośrednio zależne objęte konsolidacją:

Nazwa jednostki	Jednostka posiadająca udziały	Udział spółek GK PGE na dzień 30 września 2018	Udział spółek GK PGE na dzień 31 grudnia 2017
SEGMENT: OBRÓT			
1. PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. Warszawa	Jednostka dominująca		
2. PGE Dom Maklerski S.A. Warszawa	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
3. PGE Trading GmbH Berlin	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
4. PGE Obrót S.A. Rzeszów	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
5. PGE Centrum sp. z o.o. Warszawa	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
6. PGE Nowa Energia sp. z o.o. Warszawa	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
7. ENESTA sp. z o.o. Stalowa Wola	PGE Obrót S.A.	87,33%	87,33%
8. PGE Paliwa sp. z o.o. Kraków	PGE Energia Ciepła S.A.	100,00%	100,00%
SEGMENT: ENERGETYKA KONWENCJONALNA			
9. PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. Bełchatów	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
10. PGE Energia Ciepła S.A. Warszawa	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	99,52%
11. PGE Toruń S.A. Toruń	PGE Energia Ciepła S.A.	95,22%	95,22%
12. PGE Gaz Toruń sp. z o.o. Warszawa	PGE Energia Ciepła S.A.	50,04%	50,04%
13. Zespół Elektrociepłowni Wrocławskich KOGENERACJA S.A. Wrocław	PGE Energia Ciepła S.A. Investment III B.V.	58,07%	17,74%
14. Elektrociepłownia Zielona Góra S.A. Zielona Góra	Zespół Elektrociepłowni Wrocławskich KOGENERACJA S.A.	-	32,26%
15. ELBIS sp. z o.o. Rogowiec	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	98,40%	98,40%
16. MEGAZEC sp. z o.o. Bydgoszcz	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
17. MegaSerwis sp. z o.o. Bogatynia	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
18. „ELMEN” sp. z o.o. Rogowiec	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
19. Przedsiębiorstwo Usługowo-Produkcyjne „ELTUR-SERWIS” sp. z o.o. Bogatynia	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
Przedsiębiorstwo Usługowo-Produkcyjne „TOP SERWIS” sp. z o.o. Bogatynia	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	-	100,00%
20. Przedsiębiorstwo Transportowo-Sprzętowe „BETRANS” sp. z o.o. Bełchatów	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
21. Przedsiębiorstwo Wulkanizacji Taśm i Produkcji Wyrobów Gumowych BESTGUM POLSKA sp. z o.o. Rogowiec	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
22. RAMB sp. z o.o. Piaski	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
23. EPORE sp. z o.o. Bogatynia	PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A.	85,38%	85,38%
24. „Energoserwis – Kleszczów” sp. z o.o. Rogowiec	PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A.	51,00%	51,00%

Nazwa jednostki	Jednostka posiadająca udziały	Udział spółek GK PGE na dzień 30 września 2018	Udział spółek GK PGE na dzień 31 grudnia 2017
25. Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej sp. z o.o. Zgierz	PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A.	50,98%	50,98%
SEGMENT: ENERGETYKA ODNAWIALNA			
26. PGE Energia Odnawialna S.A. Warszawa	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
27. Elektrownia Wiatrowa Baltica-1 sp. z o.o. Warszawa	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. PGE Energia Odnawialna S.A.	100,00% -	- 100,00%
28. Elektrownia Wiatrowa Baltica-2 sp. z o.o. Warszawa	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. PGE Energia Odnawialna S.A.	100,00% -	- 100,00%
29. Elektrownia Wiatrowa Baltica-3 sp. z o.o. Warszawa	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. PGE Energia Odnawialna S.A.	100,00% -	- 100,00%
PGE Energia Natury PEW sp. z o.o. Warszawa	PGE Energia Odnawialna S.A.	-	100,00%
30. PGE Klaster sp. z o.o. Warszawa	PGE Energia Odnawialna S.A.	100,00%	100,00%
SEGMENT: DYSTRYBUCCJA			
31. PGE Dystrybucja S.A. Lublin	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
SEGMENT: DZIAŁALNOŚĆ POZOSTAŁA			
32. PGE EJ 1 sp. z o.o. Warszawa	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	70,00%	70,00%
33. PGE Systemy S.A. Warszawa	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
34. PGE Sweden AB (publ) Sztokholm	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
Investment III B.V. Amsterdam	PGE Energia Ciepła S.A.	-	100,00%
35. PGE Synergia sp. z o.o. Warszawa	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
36. „Elbest” sp. z o.o. Bełchatów	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
37. Elbest Security sp. z o.o. Bełchatów	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
38. PGE Inwest 2 sp. z o.o. Warszawa	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
39. PGE Inwest 5 sp. z o.o. Warszawa	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
40. PGE Ventures sp. z o.o. Warszawa	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
41. PGE Inwest 8 sp. z o.o. Warszawa	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
42. PGE Inwest 9 sp. z o.o. Warszawa	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
43. PGE Inwest 10 sp. z o.o. Warszawa	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
44. PGE Inwest 11 sp. z o.o. Warszawa	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
44. PGE Inwest 12 sp. z o.o. Warszawa	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
46. PGE Inwest 13 S.A. Warszawa	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
47. PGE Inwest 14 sp. z o.o. Warszawa	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
48. PGE Inwest 16 sp. z o.o. Warszawa	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
49. PGE Inwest 17 sp. z o.o. Warszawa	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
50. PGE Inwest 18 sp. z o.o. Warszawa	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
51. PGE Inwest 19 sp. z o.o. Warszawa	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
52. Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych Energia S.A. (dawniej PGE Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A.) Warszawa	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
53. BIO-ENERGIA sp. z o.o. Warszawa	PGE Energia Odnawialna S.A.	100,00%	100,00%
54. Przedsiębiorstwo Transportowo-Usługowe „ETRA” sp. z o.o. Białystok	PGE Dystrybucja S.A.	100,00%	100,00%
55. Energetyczne Systemy Pomiarowe sp. z o.o. Białystok	PGE Dystrybucja S.A.	100,00%	100,00%
56. PGE Ekoserwis sp. z o.o. Wrocław	PGE Energia Ciepła S.A.	84,15%	84,15%

Nazwa jednostki	Jednostka posiadająca udziały	Udział spółek GK PGE na dzień 30 września 2018	Udział spółek GK PGE na dzień 31 grudnia 2017
57. ZOWER sp. z o.o. * Czerwionka-Leszczyny	PGE Energia Ciepła S.A.	100,00%	100,00%
58. Przedsiębiorstwo Usługowo - Handlowe TOREC sp. z o.o. * Toruń	PGE Toruń S.A.	50,04%	50,04%
59. Zakłady Pomiarowo-Badawcze Energetyki Energopomiar sp. z o.o. * Gliwice	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	22,78%	22,78%
	PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A.	22,14%	22,14%
	PGE Energia Ciepła S.A.	7,38%	7,38%

* W bieżącym okresie konsolidacją zostały objęte trzy spółki zależne, które we wcześniejszych okresach ze względu na ich nieistotność nie były konsolidowane:

- ZOWER sp. z o. o.
- Przedsiębiorstwo Usługowo - Handlowe TOREC sp. z o. o.
- Zakłady Pomiarowo-Badawcze Energetyki Energopomiar sp. z o. o.

W powyższej tabeli ujęto między innymi następujące zmiany w strukturze spółek Grupy Kapitałowej PGE, podlegających konsolidacji metodą pełną, które miały miejsce w ciągu okresu zakończony dnia 30 września 2018 roku:

- 26 lutego 2018 roku została podjęta uchwała w sprawie połączenia Przedsiębiorstwa Usługowo-Produkcyjnego ELTUR SERWIS sp. z o. o. (spółka przejmująca) z Przedsiębiorstwem Usługowo-Produkcyjnym TOP-SERWIS sp. z o. o. (spółka przejęta). Połączenie zostało zarejestrowane w KRS w dniu 12 kwietnia 2018 roku.
- 27 marca 2018 roku została podjęta uchwała w sprawie połączenia PGE Energia Odnawialna S.A. (spółka przejmująca) z PGE Energia Natury PEW sp. z o. o. (spółka przejęta). Połączenie zostało zarejestrowane w KRS w dniu 2 maja 2018 roku. Powyższe połączenia nie miały wpływu na niniejsze sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej.
- 7 marca 2018 roku i 7 maja 2018 roku PGE S.A. nabyła odpowiednio 3 285 i 2 970 akcji PGE Energia Ciepła S.A., w procedurze przymusowego odkupu, zgodnie z art. 418¹ Kodeksu spółek handlowych. 18 maja 2018 roku PGE S.A. nabyła 336.473 akcje PGE Energia Ciepła S.A., w procedurze przymusowego wykupu, zgodnie z art. 418 Kodeksu spółek handlowych. W wyniku powyższych transakcji PGE S.A. posiada obecnie akcje stanowiące 100% udziału w kapitale zakładowym PGE Energia Ciepła S.A. Cena zapłacona za akcje wyniosła 13 mln PLN.
- W wyniku wezwania do zapisywania się na sprzedaż 2.383.999 akcji zwykłych na okaziciela spółki Zespół Elektrociepłowni Wrocławskich KOGENERACJA Spółka Akcyjna („KOGENERACJA”), ogłoszonego w dniu 1 lutego 2018 roku spółka PGE Energia Ciepła S.A. w dniu 14 marca 2018 roku, nabyła 1.202.172 akcje, uprawniające do 1.202.172 głosów na walnym zgromadzeniu KOGENERACJI, stanowiących (w zaokrągleniu do jednej setnej procenta) 8,07% ogólnej liczby akcji KOGENERACJI i głosów na Walnym Zgromadzeniu. Cena zapłacona za akcje wyniosła 98 mln PLN. Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania, Grupa Kapitałowa PGE posiada łącznie 58,07% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu KOGENERACJI.

W wyniku nabycia akcji PGE Energia Ciepła S.A. oraz KOGENERACJI kapitał własny przynależny Grupie PGE wzrósł o 34 mln PLN a kapitał przynależny udziałom niekontrolującym uległ zmniejszeniu o 142 mln PLN.

- 31 sierpnia 2018 roku zawarta została umowa na podstawie której PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. kupiła od PGE Energia Odnawialna S.A. wszystkie udziały w spółkach Elektrownia Wiatrowa Baltica-1 sp. z o.o., Elektrownia Wiatrowa Baltica- 2 sp. z o.o. oraz Elektrownia Wiatrowa Baltica-3 sp. z o.o. Przeniesienie własności udziałów nastąpiło 3 września 2018 roku. Transakcja nie miała wpływu na niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe.
- 4 września 2018 roku zarejestrowane zostało połączenie PGE Energia Ciepła S.A. (spółka przejmująca) z Investment III B.V. (spółka przejęta). Połączenie nie miało wpływu na niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe.

Dodatkowo w dniu 18 października 2018 roku nadzwyczajne Walne Zgromadzenie spółek PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. oraz PGE Energia Ciepła S.A. podjęły uchwały w sprawie podziału PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. (spółka dzielona) poprzez wydzielenie z PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. do PGE Energia Ciepła S.A. następujących oddziałów PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna:

- Elektrociepłownia Kielce,
- Elektrociepłownia Gorzów,
- Elektrociepłownia Rzeszów,
- Elektrociepłownia Lublin Wrotków,
- Elektrociepłownia Zgierz,
- Zespół Elektrociepłowni Bydgoszcz.

Na dzień zatwierdzenia do udostępnienia niniejszego sprawozdania finansowego podział nie został zarejestrowany w KRS.

1.4 Rozliczenie nabycia nowych spółek

Rozliczenie nabycia spółek EDF w Polsce

13 listopada 2017 roku zakończona została transakcja pomiędzy PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. a EDF International SAS i EDF Investment II B.V. dotycząca sprzedaży aktywów EDF w Polsce na podstawie Warunkowej Umowy Sprzedaży Akcji zawartej 19 maja 2017 roku. Na potrzeby skonsolidowanego sprawozdania finansowego za 2017 rok Grupa dokonała wstępnego rozliczenia nabycia. W bieżącym okresie przeprowadzony został proces wyceny rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych przejętych jednostek i w związku z tym w niniejszym sprawozdaniu finansowym dokonano końcowego rozliczenia nabycia aktywów i zobowiązań przejętych jednostek.

Poniższa tabela przedstawia podsumowanie rozpoznanych aktywów i zobowiązań na dzień objęcia kontrolą.

	Wartości na dzień 13 listopada 2017		
	Wstępne rozliczenie	Korekty	Końcowe rozliczenie
Rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne	4.710	745	5.455
Pozostałe aktywa trwałe	951	(85)	866
Zapasy	398	11	409
Środki pieniężne	186	-	186
Pozostałe aktywa krótkoterminowe	1.166	(1)	1.165
Razem aktywa	7.411	670	8.081
Kredyty i pożyczki	2.839	-	2.839
Rezerwy	478	-	478
Pozostałe zobowiązania	1.759	48	1.807
Razem zobowiązania	5.076	48	5.124
Aktywa netto przejętych jednostek	2.335	622	2.957

Poniższa tabela przedstawia rozliczenie nabycia i ustalenia wartości firmy z konsolidacji.

	Wartości na dzień 13 listopada 2017		
	Wstępne rozliczenie	Korekty	Końcowe rozliczenie
Aktywa netto przejętych jednostek	2.335	622	2.957
Aktywa netto przypisane udziałom niekontrolującym	(1.067)	(87)	(1.154)
Wyłączenie zobowiązań (subrogacja)	2.285	-	2.285
Udział GK PGE w aktywach netto przejętych jednostek	3.553	535	4.088
Przekazane środki pieniężne	1.992	-	1.992
Subrogacja zobowiązań	2.285	-	2.285
Razem cena nabycia	4.277	-	4.277
Wartość firmy z konsolidacji	724	(535)	189

Ujęta przez Grupę Kapitałową PGE wartość firmy wynika z faktu, że zgodnie z założeniami Grupy Kapitałowej PGE zdyskontowane przepływy pieniężne z działalności operacyjnej, które będą generowane przez zakupione aktywa, będą wyższe od wartości aktywów netto zakupionych spółek, ustalonych zgodnie z MSSF 3. Objęcie kontroli nad aktywami Grupy EDF w Polsce wygeneruje synergie na poziomie całej działalności kogeneracyjnej w Grupie Kapitałowej, a nabyte aktywa będą zarządzane i analizowane wraz z innymi aktywami tego obszaru. Tym samym wartość firmy zostanie przypisana do całej działalności kogeneracyjnej.

Ujęta wartość firmy nie stanowi wartości firmy dla celów podatkowych.

W efekcie wyceny aktywów do wartości godziwej i końcowego rozliczenia nabycia, skorygowano wynik netto za okres od 14 listopada do 31 grudnia 2017 roku o kwotę (62) mln PLN (z tego (60) mln PLN przypada dla akcjonariuszy jednostki dominującej a (2) mln PLN dla udziałowców niekontrolujących). Przekształcenie danych za okres porównawczy zostało zaprezentowane w nocie 4 niniejszego sprawozdania.

2. Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego

2.1 Oświadczenie o zgodności

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowym Standardem Rachunkowości 34 Śródroczna Sprawozdawczość Finansowa oraz zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 29 marca 2018 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz. U. 2018, poz. 512 i 685).

Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („RMSR”) oraz Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej („KIMS”).

2.2 Waluta prezentacji i waluta funkcjonalna

Walutą funkcjonalną jednostki dominującej i walutą prezentacji niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego jest polski złoty („PLN”). Wszystkie wartości liczbowe podano w milionach złotych („mln PLN”), o ile nie zaznaczono inaczej.

Następujące kursy zostały przyjęte dla potrzeb wyceny pozycji wyrażonych w walutach innych niż PLN na dzień sprawozdawczy:

	30 września 2018	31 grudnia 2017	30 września 2017
USD	3,6754	3,4813	3,6519
EUR	4,2714	4,1709	4,3091

2.3 Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie

Następujące standardy, zmiany w obowiązujących standardach oraz interpretacje nie zostały przyjęte przez Unię Europejską lub nie są obowiązujące na dzień 1 stycznia 2018 roku:

Standard	Opis zmian	Data obowiązywania
MSSF 14 Regulacyjne pozycje odroczone	Zasady rachunkowości i ujawnień dla regulacyjnych pozycji odroczonej.	Standard w obecnej wersji nie będzie obowiązywał w UE
Zmiany do MSSF 10 i MSR 28	Zawiera wytyczne dotyczące sprzedaży lub wniesienia aktywów przez inwestora do spółki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia.	Prace nad zatwierdzeniem zostały odłożone bezterminowo
MSSF 16 <i>Leasing</i>	Standard znosi rozróżnienie na leasing operacyjny i leasing finansowy dla leasingobiorcy. Wszystkie umowy spełniające definicje leasingu będą ujmowane co do zasady jak obecny leasing finansowy.	1 stycznia 2019
Zmiany do MSSF 9	Zmiany dotyczą prawa wcześniejszej spłaty z negatywnym wynagrodzeniem.	1 stycznia 2019
KIMSF 23 <i>Interpretacja dotycząca niepewności w zakresie sposobów ujmowania podatku dochodowego</i>	Interpretacja jest stosowana do ustalenia dochodu do opodatkowania, podstawy opodatkowania, nierozliczonych strat podatkowych, niewykorzystanych ulg podatkowych i stawek podatkowych.	1 stycznia 2019
Zmiany do MSR 28	Zmiana dotyczy wyceny inwestycji długoterminowych w jednostkach stowarzyszonych	1 stycznia 2019
Doroczne poprawki do MSSF (cykl 2015-2017)	Zestaw poprawek dotyczących: MSSF 3 – wycena posiadanego wcześniej udziału we wspólnych operacjach; MSSF 11 – brak wyceny posiadanego wcześniej udziału we wspólnych operacjach; MSSF 12 – konsekwencje podatkowe w związku z wypłatą dywidendy; MSR 23 – koszty finansowania w przypadku gdy składnik aktywa został przekazany do użytkowania.	1 stycznia 2019
Zmiany do MSR 19	Zmiany dotyczą programu określonych świadczeń.	1 stycznia 2019
Zmiany do Założeń koncepcyjnych	Zmiany dotyczą ujednoczenia Założeń Koncepcyjnych	1 stycznia 2020
MSSF 17 <i>Umowy ubezpieczeniowe</i>	Definiuje nowe podejście do rozpoznawania przychodów oraz zysku/ strat w okresie świadczenia usług ubezpieczeniowych	1 stycznia 2021
Zmiany do MSSF 3	Zmiany dotyczą doprecyzowania definicji działalności gospodarczej	1 stycznia 2020

Grupa Kapitałowa PGE zamierza przyjąć wymienione powyżej nowe standardy oraz zmiany standardów i interpretacji MSSF opublikowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości, lecz nieobowiązujące na dzień sprawozdawczy, zgodnie z datą ich wejścia w życie.

Wpływ nowych regulacji na skonsolidowane sprawozdania Grupy Kapitałowej PGE

MSSF 16 *Leasing*

Nowy standard zmienia zasady ujmowania umów, spełniających definicję leasingu. Główną zmianą jest odejście od podziału na leasing finansowy i operacyjny dla leasingobiorcy. Wszystkie umowy spełniające definicję leasingu będą ujmowane co do zasady jak obecny leasing finansowy. Wdrożenie standardu będzie miało następujący efekt:

- w sprawozdaniu z sytuacji finansowej: wzrost wartości niefinansowych aktywów trwałych oraz zobowiązań finansowych,
- w sprawozdaniu z całkowitych dochodów: zmniejszenie kosztów operacyjnych (innych niż amortyzacja), wzrost kosztów amortyzacji oraz kosztów finansowych,
- wzrost długu netto oraz relacji długu netto do EBITDA z uwagi na proporcjonalnie wyższy wzrost zobowiązań finansowych od zmniejszenia kosztów operacyjnych innych niż amortyzacja.

Grupa Kapitałowa PGE jest w trakcie analizy potencjalnego wpływu zastosowania MSSF 16 na przyszłe sprawozdania finansowe. Grupa przeprowadziła inwentaryzację posiadanych umów pod kątem identyfikacji tych, które zawierają leasing lub komponent leasingowy zgodnie z MSSF 16.

Zidentyfikowano następujące obszary, na które potencjalnie MSSF 16 może mieć wpływ:

- prawo wieczystego użytkowania gruntu – zarówno zakupione, jak i otrzymane w aporcie lub otrzymane nieodpłatnie na podstawie decyzji administracyjnej;
- służebności gruntowe i przesytu;
- decyzje na zajęcie pasa drogowego;
- umowy najmu, dzierżawy itp. związane z umieszczeniem infrastruktury liniowej i technicznej (węzły ciepłownicze, transformatory);
- umowy najmu, dzierżawy itp. pomieszczeń biurowych;
- umowy najmu, dzierżawy itp. budynków, budowli i urządzeń technicznych.

Grupa analizuje obecnie, które z tych umów należy rozpoznać i wycenić jako umowy leasingu, jaką stopę procentową należy przyjąć do wyceny zobowiązania, jak określić okres leasingu z jakich zwolnień i uproszczeń przewidzianych w MSSF 16 skorzystać.

Największy wpływ na skonsolidowane sprawozdanie finansowe będzie miało rozpoznanie aktywów z tytułu prawa do użytkowania oraz zobowiązania z tytułu leasingu w związku z ujęciem praw wieczystego użytkowania gruntów. Według wstępnych szacunków wzrost sumy bilansowej z tego tytułu na 1 stycznia 2019 roku może wynieść blisko 0,6 mld PLN. Do wyceny zastosowano stopy procentowe stosowane dla poszczególnych spółek GK PGE na potrzeby cen transferowych oraz przyjęto, że zobowiązanie będzie rozliczane przez okres, na jaki prawo zostało przyznane - chyba że istnieją uzasadnione przesłanki, że będzie ono krócej wykorzystywane (np. w przypadku kopalń jest to okres, na jaki jest planowane wydobycie węgla).

Analiza standardu nie została jeszcze zakończona. Przedstawione powyżej wnioski i szacunki wpływu na przyszłe sprawozdania finansowe mogą ulec zmianie.

Pozostałe standardy

Pozostałe standardy oraz ich zmiany nie powinny mieć istotnego wpływu na przyszłe sprawozdania finansowe Grupy Kapitałowej PGE.

2.4 Profesjonalny osąd kierownictwa oraz szacunki

W procesie stosowania polityki rachunkowości wobec zagadnień podanych poniżej, największe znaczenie, oprócz szacunków księgowych, miał profesjonalny osąd kierownictwa, który wpływa na wielkości wykazywane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym, w tym w dodatkowych notach objaśniających. Założenia tych szacunków opierają się na najlepszej wiedzy Zarządu odnośnie bieżących i przyszłych działań i zdarzeń w poszczególnych obszarach. Szczegółowe informacje na temat przyjętych założeń zostały przedstawione poniżej lub w odpowiednich notach objaśniających.

- W poprzednich okresach sprawozdawczych Grupa utworzyła odpisy aktualizujące wartość aktywów, w tym w szczególności rzeczowych aktywów trwałych. W bieżącym okresie sprawozdawczym Grupa wykonała testy na utratę wartości. Szacunek wartości odzyskiwalnej rzeczowych aktywów trwałych opiera się na szeregu istotnych założeń, których realizacja w przyszłości jest niepewna i znajduje się w istotnej części poza kontrolą Grupy Kapitałowej PGE. Grupa przyjęła najbardziej właściwe jej zdaniem wielkości i wartości, tym niemniej nie można wykluczyć, iż realizacja poszczególnych założeń będzie odbiegać od przyjętych przez Grupę.
- W bieżącym okresie Grupa PGE zakończyła rozliczenie nabycia aktywów spółek EDF w Polsce. Rozliczenie nabycia wymagało między innymi określenia wartości godziwej przejętych aktywów i zobowiązań. W szczególności wycena wartości godziwej nabytych aktywów trwałych i wartości niematerialnych wymagała przyjęcia szeregu założeń, takich jak stopień zużycia technicznego i funkcjonalnego czy wartość kosztów odtworzenia. Dokonując wyceny Grupa korzystała z pomocy niezależnych ekspertów. Zmiana wartości aktywów i zobowiązań miała wpływ na końcowe ustalenie wartości firmy.
- Rezerwy są zobowiązaniami, których kwota lub termin zapłaty nie są pewne. W ciągu okresu sprawozdawczego Grupa zmieniła szacunki odnośnie zasadności lub wysokości niektórych rezerw. Zmiany szacunków zostały przedstawione w nocie 18 niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.
- Niepewności związane z rozliczeniami podatkowymi zostały opisane w nocie 22 skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Nie nastąpiły istotne zmiany wartości szacunkowych mających wpływ na niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe.

3. Testy na utratę wartości rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych oraz wartości firmy

Rzeczowe aktywa trwałe stanowią najbardziej istotną pozycję aktywów Grupy Kapitałowej PGE. Z uwagi na zmienne otoczenie makroekonomiczne Grupa Kapitałowa PGE okresowo weryfikuje przesłanki mogące świadczyć o utracie wartości odzyskiwalnej swojego majątku. Grupa Kapitałowa PGE w ocenie sytuacji rynkowej posługuje się zarówno własnymi narzędziami analitycznymi, jak i wsparciem niezależnych ośrodków analitycznych.

W poprzednich okresach sprawozdawczych Grupa Kapitałowa PGE dokonywała istotnych odpisów z tytułu utraty wartości aktywów trwałych segmentu Energetyka Konwencjonalna i Energetyka Odnawialna. Kluczowe założenia oraz wyniki testów na utratę wartości aktywów przeprowadzonych w 2017 roku opisane są w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym GK PGE za rok 2017.

W trzecim kwartale 2018 roku Grupa dokonała analizy przesłanek i nie zidentyfikowała czynników, które w istotny sposób mogły przyczynić się do zmiany wartości posiadanych aktywów w powyżej wskazanych segmentach w stosunku do wyników analiz przeprowadzonych na koniec pierwszego półrocza 2018 roku. Niemniej jednak w kolejnych okresach 2018 roku oraz w 2019 roku spodziewane są kluczowe rozstrzygnięcia dotyczące m.in. oczekiwanych przychodów z rynku mocy czy wsparcia jednostek kogeneracyjnych, które w istotny sposób mogą wpłynąć na wartość użytkową aktywów Grupy.

W związku z powyższym zdaniem Grupy Kapitałowej PGE wyniki testów przeprowadzonych według stanu na dzień 31 maja 2018 roku i opisanych w skróconym śródrocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za okres 6 miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2018 roku są aktualne na 30 września 2018 roku.

4. Zmiana zasad rachunkowości i prezentacji danych

Nowe standardy i interpretacje, które weszły w życie 1 stycznia 2018 roku

Zasady (polityki) rachunkowości zastosowane do sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego są spójne z tymi, które zastosowano przy sporządzaniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy za 2017 rok, za wyjątkiem przedstawionych poniżej. Poniższe zmiany do MSSF, zostały zastosowane w niniejszym sprawozdaniu finansowym zgodnie z ich datą wejścia w życie. Zmiany związane z wejście w życie MSSF 9, MSSF 15 oraz zmiana metody rozchodu uprawnień do emisji CO₂ zostały opisane poniżej. Pozostałe zmiany nie miały istotnego wpływu na zaprezentowane i ujawnione informacje finansowe lub nie miały zastosowania do transakcji zawieranych przez Grupę:

- Zmiany do MSSF 2 – Klasyfikacja i wycena transakcji płatności na bazie akcji;
- Zmiany do MSSF 4 – Stosowanie MSSF 9 Instrumenty finansowe łącznie z MSSF 4 Umowy ubezpieczeniowe;
- Zmiany wynikające z przeglądu MSSF cykl 2014-2016 – zmiany do MSSF 1, MSR 28;
- Zmiany do MSR 40 – kwalifikacja nieruchomości tj. przenoszenie z nieruchomości inwestycyjnych do innych grup aktywów;
- Zmiany do KIMSF 22 – zmiana dotyczy sposobu określania daty transakcji, a zatem kursu wymiany SPOT, którego należy użyć w sytuacji kiedy dokonywana lub otrzymywana jest płatność zaliczkowa w walucie obcej.

MSSF 9 Instrumenty finansowe

MSSF 9 zastąpił MSR 39 *Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena* i obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później. MSSF 9 adresuje trzy obszary związane z instrumentami finansowymi: klasyfikację i wycenę, utratę wartości oraz rachunkowość zabezpieczeń.

Aktywa finansowe podlegają kwalifikacji do następujących kategorii instrumentów finansowych:

- wyceniane według zamortyzowanego kosztu;
- wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody, dalej „WGPCD”;
- wyceniane w wartości godziwej przez wynik, dalej „WGWFF”.

Klasyfikacja aktywów finansowych opiera się na modelu biznesowym oraz charakterystyce przepływów pieniężnych.

Dany instrument dłużny jest wyceniany według zamortyzowanego kosztu, jeżeli spełnione są oba poniższe warunki:

- przyjęty model biznesowy zakłada utrzymanie składnika aktywów w celu gromadzenia przepływów pieniężnych wynikających z umowy;
- przepływy pieniężne wynikające z umowy dotyczące danego instrumentu obejmują wyłącznie spłatę kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do zapłaty (test SPPI).

Dany instrument dłużny jest wyceniany w wartości godziwej przez inne całkowite dochody jeżeli spełnione są oba poniższe warunki:

- przyjęty model biznesowy zakłada utrzymanie składnika aktywów w celu gromadzenia przepływów pieniężnych wynikających z umowy jak i sprzedaż składników aktywów finansowych;
- przepływy pieniężne wynikające z umowy dotyczące danego instrumentu obejmują wyłącznie spłatę kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do zapłaty (test SPPI).

Instrumenty dłużne, które nie spełniają powyższych warunków wyceniane są w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Inwestycje w instrumenty kapitałowe są zawsze wyceniane w wartości godziwej. Grupa może podjąć nieodwołalną decyzję o ujmowaniu zmian wartości godziwej w innych całkowitych dochodach, o ile instrument nie jest przeznaczony do obrotu. W przypadku instrumentów kapitałowych przeznaczonych do obrotu, zmiany wartości godziwej ujmowane są w wyniku finansowym.

Wszystkie standardowe transakcje zakupu i sprzedaży aktywów finansowych są ujmowane w dniu zawarcia transakcji, tj. w dniu, w którym jednostka zobowiązała się do nabycia danego składnika aktywów. Standardowe transakcje zakupu lub sprzedaży aktywów finansowych to transakcje zakupu lub sprzedaży, w których termin dostarczenia aktywów drugiej stronie jest zasadniczo ustalony przez przepisy bądź zwyczaj obowiązuje na danym rynku.

Model utraty wartości oparty jest na oczekiwanych stratach kredytowych i obejmuje swym zakresem:

- aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie;
- aktywa finansowe wyceniane w WGPCD;
- zobowiązania do udzielenia kredytu, jeżeli obecnie występuje zobowiązanie do jego uruchomienia;
- umowy gwarancyjne wchodzące w zakres MSSF 9;
- należności z tytułu umów leasingowych wchodzące w zakres MSR 17;
- aktywa umowne wchodzące w zakres MSSF 15.

Grupa stosuje wymogi w zakresie utraty wartości w celu ujęcia i wyceny odpisu na oczekiwane straty kredytowe z tytułu aktywów finansowych, które są wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody. Odpis ujmuje się w innych całkowitych dochodach i nie obniża on wartości bilansowej składnika aktywów finansowych w sprawozdaniu w sytuacji finansowej.

Z wyjątkiem aktywów finansowych nabytych lub wyemitowanych z utratą wartości, oczekiwane straty kredytowe są ujmowane jako odpis, w kwocie równej:

- sumie oczekiwanych strat kredytowych w okresie 12 miesięcy (strat, które mogą powstać wskutek niewywiązania się przez dłużników ze zobowiązań wynikających z instrumentów finansowych w okresie 12 miesięcy od daty sprawozdania finansowego);
- sumie oczekiwanych strat kredytowych w całym okresie życia danego składnika aktywów. Straty te powinny być ujmowane zanim instrument finansowy staje się przeterminowany

Utrata wartości instrumentów finansowych, w odniesieniu do których odnotowano znaczący wzrost ryzyka kredytowego od momentu początkowego ujęcia, niezależnie od tego czy oceniane były indywidualnie czy zbiorowo, powinny uwzględniać wszystkie racjonalne i możliwe do udokumentowania informacje, włączając w to dane dotyczące przyszłości.

Grupa stosuje następujące zasad szacowania i ujmowania odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych:

- dla należności z tytułu dostaw i usług od istotnych klientów, którzy objęci są procedurą oceny ryzyka kredytowego, Grupa szacuje oczekiwane straty kredytowe w oparciu o model służący do oceny tego ryzyka bazujący na ratingach przypisanych poszczególnym kontrahentom; ratingom przypisywane jest prawdopodobieństwo upadłości, które jest korygowane o wpływ czynników makroekonomicznych;
- dla należności z tytułu dostaw i usług od klientów masowych lub nieobjętych procedurą oceny ryzyka kredytowego Grupa szacuje oczekiwane straty kredytowe w oparciu o analizę prawdopodobieństwa poniesienia strat kredytowych w poszczególnych przedziałach wiekowania;
- dla lokat i depozytów w bankach Grupa szacuje oczekiwane straty kredytowe w oparciu o model służący do oceny tego ryzyka bazujący na ratingach przyznanych bankom przez instytucje zewnętrzne; poszczególnym ratingom przypisywane jest prawdopodobieństwo upadłości, zakłada się że wyznaczony rating zewnętrzny uwzględni zmienne makroekonomiczne;

Grupa kwalifikuje zobowiązania finansowe do jednej z poniższych kategorii:

- wyceniane według zamortyzowanego kosztu,
- wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Po przeprowadzonej analizie Grupa postanowiła nie skorzystać z możliwości wdrożenia zmian wynikających z MSSF 9 w zakresie rachunkowości zabezpieczeń od 1 stycznia 2018 roku.

Grupa Kapitałowa zastosowała MSSF 9 od 1 stycznia 2018 roku, bez przekształcania danych porównawczych.

Grupa dokonała oceny modelu biznesowego na dzień pierwszego zastosowania MSSF 9, tj. 1 stycznia 2018 roku, a następnie zastosowała retrospektywnie niezależnie od tego, jaki był model biznesowy w poprzednich okresach sprawozdawczych do tych aktywów finansowych, dla których nie zaprzestano ujmowania przed dniem 1 stycznia 2018 roku. Grupa dokonała oceny spełnienia kryterium SPPI w oparciu o fakty i okoliczności występujące w momencie początkowego ujęcia składnika aktywów finansowych.

Gdyby Grupa Kapitałowa PGE zastosowała MSSF 9 w sprawozdaniu za rok 2017, odpisy aktualizujące na aktywa finansowe dokonane na dzień 31 grudnia 2017 roku byłyby o około 4 mln PLN wyższe. Kapitał własny na dzień 31 grudnia 2017 roku uległby zmniejszeniu o około 4 mln PLN brutto (bez wpływu podatku odroczonego).

Ze względu na nieistotny wpływ nowego standardu skutków jego zastosowania nie odniesiono w zyski zatrzymane na dzień 1 stycznia 2018 roku. Począwszy od 1 stycznia 2018 roku GK PGE rozpoznaje oczekiwane straty kredytowe zgodnie z wymogami MSSF 9.

Zmiany w klasyfikacji instrumentów finansowych spowodowały zmiany nazw kilku pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej, ale żadne wartości nie były reklasyfikowane pomiędzy pozycjami.

MSSF 15 Przychody z umów z klientami

MSSF 15 uchyla MSR 11 *Umowy o usługę budowlaną*, MSR 18 *Przychody* i związane z nimi interpretacje i ma zastosowanie do wszystkich umów z klientami, z wyjątkiem tych, które wchodzą w zakres innych standardów. Nowy standard ustanawia tzw. „Model Pięciu Kroków” rozpoznawania przychodów wynikających z umów z klientami. Zgodnie z MSSF 15 przychody ujmują się w kwocie wynagrodzenia, które – zgodnie z oczekiwaniami jednostki – przysługują jej w zamian za przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług klientowi.

Przychody są ujmowane w taki sposób, aby odzwierciedlić przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług na rzecz klienta w kwocie, która odzwierciedla wynagrodzenie, do którego – zgodnie z oczekiwaniami jednostki – będzie ona uprawniona w zamian za te dobra lub usługi.

Grupa ujmuje przychód z umowy z klientem tylko wówczas, gdy spełnione są wszystkie następujące kryteria:

- strony umowy zawarły umowę (w formie pisemnej, ustnej lub zgodnie z innymi zwyczajowymi praktykami handlowymi) i są zobowiązane do wykonania swoich obowiązków;
- Grupa jest w stanie zidentyfikować prawa każdej ze stron dotyczące dóbr lub usług, które mają zostać przekazane;
- Grupa jest w stanie zidentyfikować warunki płatności za dobra lub usługi, które mają zostać przekazane;
- umowa ma treść ekonomiczną;
- jest prawdopodobne, że jednostka otrzyma wynagrodzenie, które będzie jej przysługiwało w zamian za dobra lub usługi, które zostaną przekazane klientowi.

W momencie zawarcia umowy Grupa dokonuje oceny dóbr lub usług przyrzeczonych w umowie z klientem i identyfikuje jako zobowiązanie do wykonania świadczenia każde przyrzeczenie do przekazania na rzecz klienta:

- dobra lub usługi (lub pakietu dóbr lub usług), które można wyodrębnić; lub
- grupy odrębnych dóbr lub usług, które są zasadniczo takie same i w przypadku których przekazanie na rzecz klienta ma taki sam charakter.

Grupa ujmuje przychody w momencie spełnienia (lub w trakcie spełniania) zobowiązania do wykonania świadczenia poprzez przekazanie przyrzonego dobra lub usługi (tj. składnika aktywów) klientowi. Przekazanie składnika aktywów następuje w momencie, gdy klient uzyskuje kontrolę nad tym składnikiem aktywów, czyli uzyskania zdolności do bezpośredniego rozporządzania tym składnikiem aktywów i możliwości uzyskiwania z niego zasadniczo wszystkich pozostałych korzyści.

Grupa przenosi kontrolę nad dobrem lub usługą w miarę upływu czasu i tym samym spełnia zobowiązanie do wykonania świadczenia oraz ujmuje przychody w miarę upływu czasu, jeżeli spełniony jest jeden z następujących warunków:

- klient jednocześnie otrzymuje i czerpie korzyści płynące ze świadczenia Grupy, w miarę wykonywania przez Grupę tego świadczenia;
- w wyniku wykonania świadczenia przez Grupę powstaje lub zostaje ulepszony składnik aktywów (np. produkcja w toku), a kontrolę nad tym składnikiem aktywów – w miarę jego powstawania lub ulepszania – sprawuje klient; lub
- w wyniku wykonania świadczenia przez Grupę nie powstaje składnik aktywów o alternatywnym zastosowaniu dla Grupy, a Grupie przysługują egzekwowalne prawo do zapłaty za dotychczas wykonane świadczenie.

Dla każdego zobowiązania do wykonania świadczenia spełnianego w miarę upływu czasu Grupa ujmuje przychody w miarę upływu czasu, mierząc stopień całkowitego spełnienia tego zobowiązania do wykonania świadczenia. Celem pomiaru jest określenie postępu w spełnianiu zobowiązania Grupy do przeniesienia kontroli nad dobrami lub usługami przyrzeczonymi klientowi (tj. stopnia spełnienia zobowiązania do wykonania świadczenia).

Grupa zastosowała MSSF 15 od dnia wejścia w życie standardu, to jest od 1 stycznia 2018 roku, bez przekształcania danych porównawczych. W związku z tym na dzień 1 stycznia 2018 roku Grupa odniosła w zyski zatrzymane kwotę 340 mln PLN z tytułu jednorazowego rozliczenia przychodów z tytułu opłat przyłączeniowych, które przed wejściem w życie interpretacji KIMSF 18 *Przekazanie aktywów przez klientów*, tj. przed 1 lipca 2009 roku, zostały ujęte jako rozliczenia międzyokresowe przychodów i były rozliczane w czasie, natomiast zgodnie z MSSF 15 powinny zostać rozliczone jednorazowo w momencie wykonania przyłącza.

Wpływ zastosowania MSSF 15 na pozycje skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy w 3 kwartale 2018 roku w porównaniu z MSR 11, MSR 18 i związanymi z nimi interpretacjami zaprezentowano poniżej.

	30 września 2018 dane publikowane	Opłaty przytączeniowe	Opłata przejściowa i OZE	Dystrybucja i przesył gazu	30 września 2018 bez MSSF 15
RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT					
PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY	18.962	28	460	20	19.470
KOSZT WŁASNY SPRZEDAŻY	(14.922)	-	(460)	(20)	(15.402)
ZYSK BRUTTO	2.159	28	-	-	2.187
Podatek dochodowy	(460)	(5)	-	-	(465)
ZYSK NETTO ZA OKRES SPRAWOZDAWCZY	1.699	23	-	-	1.722
SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ					
Zyski zatrzymane	6.412	(340)	-	-	6.072
Zysk netto	1.699	23	-	-	1.722
RAZEM KAPITAŁ WŁASNY	48.303	(317)	-	-	47.986
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego	1.408	(69)	-	-	1.339
Rozliczenia międzyokresowe przychodów i dotacje rządowe	683	386	-	-	1.069
RAZEM ZOBOWIĄZANIA	25.200	317	-	-	25.517

Opłata przejściowa oraz opłata OZE, które pobiera od odbiorcy końcowego PGE Dystrybucja S.A. i PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. a następnie przekazuje do Operatora Systemu Przesyłowego („OSP”) stanowią swojego rodzaju opłatę pobieraną od odbiorców energii elektrycznej i dlatego zgodnie z MSSF 15 nie powinny być traktowane jako przychody. Od początku 2018 roku opłaty te są wykazywane netto z tym, że opłata OZE w 2018 roku jest zerowa.

Dla usługi dystrybucji i przesyłu gazu PGE Obrót S.A. pełni rolę pośrednika, ponieważ nie ma wpływu na główne cechy świadczonej usługi - decydują o tym obowiązujące przepisy dotyczące warunków dystrybucji paliwa gazowego. PGE Obrót nie odpowiada za niewykonanie lub niewłaściwe wykonanie umowy kompleksowej w zakresie świadczonej usługi dystrybucji paliwa gazowego i jego przesyłu. Nie ponosi też ryzyka przechowywania zapasów przed tym, jak ta usługa zostanie przekazana klientowi. Nie ma wpływu na cenę usługi dystrybucji i usług przesyłowych. Z powyższych względów, zgodnie z wymogami MSSF 15 przychody i koszty związane z usługami dystrybucji i przesyłu gazu są od początku 2018 roku wykazywane netto.

Grupa nie zdecydowała się na wcześniejsze zastosowanie żadnego innego standardu, interpretacji lub zmiany, które zostały opublikowane lecz dotychczas nie weszły w życie.

Zmiany stosowanych zasad rachunkowości i prezentacji danych

■ Zmiana metody rozchodu uprawnień do emisji CO₂

W poprzednich okresach sprawozdawczych szacując rezerwy na niedobór darmowych uprawnień do emisji CO₂ Grupa PGE stosowała metodę „pierwsze weszło, pierwsze wyszło” (FIFO). Grupa PGE kupuje uprawnienia do emisji CO₂ w momencie kontraktowania sprzedaży, czyli w znakomitej większości przed faktyczną emisją. Ponieważ uprawnienia do emisji CO₂ związane z zakontraktowaną sprzedażą są kupowane zarówno w transakcjach terminowych jak i bieżących, metoda FIFO w pewnych przypadkach może nie odzwierciedlać tego, w jaki sposób Grupa PGE zabezpiecza swoje zapotrzebowanie na uprawnienia. W związku z powyższym Grupa PGE dobrowolnie zmieniła metodę szacunku wydatków niezbędnych do wypełnienia obowiązku umorzenia uprawnień do emisji CO₂ na metodę szczegółowej identyfikacji. Ponieważ w chwili zawarcia transakcji zakupu uprawnień do emisji CO₂ zarówno w transakcjach bieżących jak i terminowych, Grupa przyporządkowuje partię do danego okresu metoda ta rzetelnie przedstawia ekonomiczną treść transakcji.

Gdyby Grupa PGE nie zmieniła polityki rachunkowości w omawianym zakresie to za okres zakończony dnia oraz na dzień 30 września 2018 roku:

- koszt własny sprzedaży oraz wartość rezerwy na niedobór uprawnień do emisji CO₂ byłyby wyższe o 535 mln PLN,
- aktywa z tytułu podatku odroczonego byłyby wyższe a obciążenie podatkowe w sprawozdaniu z całkowitych dochodów byłyby niższe o 102 mln PLN,
- zysk brutto byłby niższy o 535 mln PLN, a zysk netto byłby niższy o 433 mln PLN,
- zysk na akcję byłby niższy o 0,23 PLN na akcję.

Zastosowanie metody szczegółowej identyfikacji przy szacowaniu rezerwy na niedobór darmowych uprawnień do emisji w okresach wcześniejszych nie powoduje różnicy w stosunku do metody FIFO, która przedstawiała faktyczny rozchód uprawnień do emisji, w związku z czym zmiana polityki rachunkowości nie wpłynęła na wyniki finansowe prezentowane w poprzednich okresach sprawozdawczych i nie wymaga przekształcenia danych porównawczych.

■ Zmiana prezentacji świadczeń pracowniczych z tytułu zaległych urlopów i premii

W bieżącym okresie Grupa zdecydowała o zmianie prezentacji świadczeń pracowniczych z tytułu zaległych urlopów, premii i podobnych z pozycji „rezerwy” do pozycji „pozostałe zobowiązania niefinansowe”. Zdaniem Grupy taka prezentacja jest lepiej spełnia wymogi MSSF 19 Świadczenia pracownicze.

Grupa Kapitałowa PGE przekształciła dane porównawcze prezentowane w sprawozdaniach z sytuacji finansowej. Przekształcenie zostało przedstawione w poniższej tabeli. Odpowiednio przekształcono również informacje prezentowane w notach niniejszego sprawozdania finansowego.

■ Końcowe rozliczenie nabycia aktywów EDF w Polsce

Jak opisano w nocie 1.4 niniejszego sprawozdania finansowego w bieżącym okresie Grupa Kapitałowa PGE dokonała końcowego rozliczenia nabycia aktywów i zobowiązań polskich spółek z Grupy EDF. W wyniku wyceny rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych oraz nieruchomości inwestycyjnych do wartości godziwych przez zewnętrznych rzeczoznawców, zmianie uległy wartości ze wstępnego rozliczenia nabycia na dzień 13 listopada 2017 roku a także wyniki za okres od 14 listopada do 31 grudnia 2017 roku.

Z powyższych powodów dokonano przekształcenia danych porównawczych za poprzednie okresy, które są zaprezentowane w poniższych tabelach.

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ	Stan na dzień 31 grudnia 2017 <i>dane publikowane</i>	Końcowe rozliczenie nabycia EDF	Zmiana prezentacji	Stan na dzień 31 grudnia 2017 <i>dane przekształcone</i>
AKTYWA TRWAŁE, w tym:				
Rzeczowe aktywa trwałe	58.620	390	-	59.010
Nieruchomości inwestycyjne	47	3	-	50
Wartości niematerialne	1.281	(249)	-	1.032
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	651	(80)	-	571
AKTYWA TRWAŁE ŁĄCZNIE	62.586	64	-	62.650
AKTYWA OBROTOWE, w tym:				
Zapasy	1.879	11	-	1.890
AKTYWA OBROTOWE ŁĄCZNIE	9.508	11	-	9.519
AKTYWA ZAKLASYFIKOWANE JAKO PRZEZNACZONE DO SPRZEDAŻY	12	2	-	14
SUMA AKTYWÓW	72.106	77	-	72.183
KAPITAŁ WŁASNY, w tym				
Zyski zatrzymane	10.616	(60)	-	10.556
KAPITAŁ WŁASNY PRZYPISANY AKCJONARIUSZOM JEDNOSTKI DOMINUJĄCEJ	45.188	(60)	-	45.128
Kapitał własny przypadający udziałom niekontrolującym	1.165	85	-	1.250
RAZEM KAPITAŁ WŁASNY	46.353	25	-	46.378
ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE, w tym:				
Rezerwy długoterminowe	5.666	-	(15)	5.651
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	1.250	52	-	1.302
ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE ŁĄCZNIE	16.773	52	(15)	16.810
ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE, w tym:				
Rezerwy krótkoterminowe	2.404	-	(413)	1.991
Pozostałe zobowiązania niefinansowe	1.305	-	428	1.733
ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE ŁĄCZNIE	8.980	-	15	8.995
RAZEM ZOBOWIĄZANIA	25.753	52	-	25.805
SUMA KAPITAŁÓW I ZOBOWIĄZAŃ	72.106	77	-	72.183
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	Stan na dzień 30 września 2017 <i>dane publikowane</i>	Zmiana prezentacji		Stan na dzień 30 września 2017 <i>dane przekształcone</i>
PRZEPŁYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ				
Korekty o pozycje, w tym:				
Zmiana stanu zobowiązań z wyjątkiem kredytów i pożyczek		(411)	149	(262)
Zmiana stanu rezerw		(290)	(149)	(439)
ŚRODKI PIENIĘŻNE NETTO Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ		5.245	-	5.245

5. Hierarchia wartości godziwej

Zasady wyceny zapasów, instrumentów pochodnych, udziałów i akcji oraz instrumentów nienotowanych na aktywnych rynkach, dla których wiarygodne ustalenie wartości godziwej nie jest możliwe, są analogiczne jak w sprawozdaniu finansowym za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku.

Grupa wycenia instrumenty pochodne w wartości godziwej przy zastosowaniu modeli wyceny instrumentów finansowych, wykorzystując ogólnie dostępne kursy walutowe, stopy procentowe, krzywe dyskontowe w poszczególnych walutach (obowiązujące również dla towarów, których ceny wyrażone są w tych walutach) pochodzące z aktywnych rynków. Wartość godziwa instrumentów pochodnych ustalana jest w oparciu o zdyskontowane przyszłe przepływy z tytułu zawartych transakcji kalkulowane w oparciu o różnicę między ceną terminową a transakcyjną. Terminowych kursów wymiany walut nie modeluje się jako osobnego czynnika ryzyka, ale wyprowadza z kursu spot i odpowiedniej terminowej stopy procentowej dla waluty obcej w stosunku do PLN.

HIERARCHIA WARTOŚCI GODZIWEJ	Stan na dzień 30 września 2018		Stan na dzień 31 grudnia 2017	
	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 1	Poziom 2
Forward walutowy	-	22	-	2
Forward towarowy	-	13	-	14
SWAP towarowy	-	56	-	64
Kontrakty na zakup/ sprzedaż węgla	-	3	-	9
Wycena transakcji CCIRS	-	101	-	44
Wycena transakcji IRS	-	65	-	98
Opcje	-	15	-	24
Jednostki uczestnictwa	-	66	-	50
Aktywa finansowe	-	341	-	305
Forward walutowy	-	45	-	82
SWAP towarowy	-	6	-	7
Kontrakty na zakup/ sprzedaż węgla	-	22	-	20
Wycena transakcji IRS	-	8	-	15
Zobowiązania finansowe	-	81	-	124

W okresie sprawozdawczym i okresie porównawczym nie wystąpiły przesunięcia instrumentów finansowych pomiędzy pierwszym i drugim poziomem hierarchii wartości godziwej.

NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SEGMENTÓW OPERACYJNYCH

6. Informacje dotyczące segmentów działalności

Spółki Grupy Kapitałowej PGE prowadzą działalność na podstawie odpowiednich koncesji, w tym przede wszystkim koncesji na: wytwarzanie, obrót i dystrybucję energii elektrycznej, wytwarzanie, przesył i dystrybucję ciepła, przyznawane przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki oraz koncesji na wydobywanie węgla brunatnego ze złóż, udzielanych przez Ministra Środowiska. Koncesje są z reguły wydawane na okres pomiędzy 10 a 50 lat. Kluczowe koncesje w Grupie Kapitałowej PGE wygasają w latach 2020-2038.

Do koncesji na wydobycie węgla, wytwarzanie energii elektrycznej i ciepła oraz dystrybucję energii elektrycznej i ciepła przypisane są odpowiednie aktywa, przedstawione w szczegółowych informacjach na temat segmentów operacyjnych. W związku z posiadanymi koncesjami dotyczącymi energii elektrycznej i ciepła ponoszone są roczne opłaty zależne od poziomu obrotów. W przypadku prowadzenia działalności koncesjonowanej związanej z wydobyciem węgla brunatnego ponoszone są opłaty eksploatacyjne zależne od obowiązującej stawki i wielkości wydobycia, a także opłaty za użytkowanie górnicze.

Grupa Kapitałowa PGE prezentuje informacje dotyczące segmentów działalności za bieżący oraz porównawczy okres sprawozdawczy zgodnie z MSSF 8 Segmenty operacyjne. Podział sprawozdawczości Grupy Kapitałowej PGE oparty jest na segmentach branżowych:

- Energetyka Konwencjonalna (EK) obejmuje poszukiwanie i wydobycie węgla brunatnego oraz produkcję energii w elektrowniach oraz elektrociepłowniach a także działalność pomocniczą w powyższym zakresie.
- Energetyka Odnawialna (EO) obejmuje wytwarzanie energii elektrycznej w elektrowniach szczytowo-pompowych oraz ze źródeł odnawialnych.
- Obrót obejmuje sprzedaż i zakup energii elektrycznej oraz gazu na rynku hurtowym, obrót uprawnieniami do emisji oraz prawami majątkowymi wynikającymi ze świadectw pochodzenia oraz zakup i dostawy paliw a także sprzedaż energii elektrycznej oraz świadczenie usług odbiorcom końcowym.
- Dystrybucja obejmuje zarządzanie lokalnymi sieciami dystrybucyjnymi oraz przesyłanie energii elektrycznej.
- Działalność pozostała obejmuje świadczenie usług przez spółki zależne na rzecz Grupy Kapitałowej np. organizacja pozyskiwania finansowania, świadczenie usług informatycznych, księgowo-kadrowych, transportowych. Dodatkowo segment działalności pozostałej obejmuje działalność spółek zależnych, których głównym przedmiotem działalności jest przygotowanie i realizacja projektu budowy elektrowni jądrowej oraz inwestycje w start-upy.

Organizacja i zarządzanie Grupą Kapitałową PGE odbywa się w podziale na segmenty uwzględniające rodzaj oferowanych produktów i usług. Każdy z segmentów stanowi strategiczną jednostkę gospodarczą, oferującą inne wyroby i obsługującą inne rynki. Przypisanie poszczególnych jednostek do segmentów działalności zostało przedstawione w nocie 1.3 niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego. Grupa Kapitałowa PGE co do zasady rozlicza transakcje między segmentami w taki sposób, jakby dotyczyły one podmiotów niepowiązanych – na warunkach rynkowych. Analizując wyniki poszczególnych segmentów działalności kierownictwo Grupy Kapitałowej PGE zwraca przede wszystkim uwagę na osiągnięty wynik EBITDA.

W listopadzie 2017 roku GK PGE nabyła aktywa EDF w Polsce. Przypisanie tych aktywów do poszczególnych segmentów działalności jest widoczne w nocie 1.3 niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego. Wyniki segmentów za trzy kwartały 2017 roku nie obejmują nabytych aktywów EDF. Wyniki nabytych aktywów widoczne są najbardziej w segmencie Energetyka Konwencjonalna, co zostało przedstawione w rozdziale 4 Sprawozdania Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej.

Sezonowość segmentów działalności

Główne czynniki wpływające na zapotrzebowanie na energię elektryczną i ciepło to: czynniki atmosferyczne - temperatura powietrza, siła wiatru, wielkość opadów, czynniki socjoekonomiczne – liczba odbiorców energii, ceny nośników energii, rozwój gospodarczy PKB oraz czynniki technologiczne – postęp technologiczny, technologia wytwarzania produktów. Każdy z tych czynników ma wpływ na techniczne i ekonomiczne warunki wytwarzania i dystrybucji nośników energii, a tym samym wpływa na wyniki uzyskiwane przez spółki Grupy Kapitałowej PGE.

Poziom sprzedaży energii elektrycznej w ciągu roku jest zmienny i zależy przede wszystkim od czynników atmosferycznych – temperatura powietrza, długość dnia. Wzrost zapotrzebowania na energię elektryczną jest szczególnie widoczny w okresach zimowych, natomiast niższe zapotrzebowanie obserwujemy w okresach letnich. Ponadto, zmiany sezonowe widoczne są wśród wybranych grup odbiorców końcowych. Efekty sezonowości są bardziej znaczące dla gospodarstw domowych, niż dla sektora przemysłowego.

W segmencie Energetyka Odnawialna energia elektryczna wytwarzana jest z zasobów środowiska naturalnego takich jak woda, wiatr, słońce. Warunki meteorologiczne są istotnym czynnikiem wpływającym na produkcję energii elektrycznej w tym segmencie.

Sprzedaż ciepła zależy w szczególności od temperatury powietrza i jest większa w okresie zimowym, a mniejsza w okresie letnim.

6.1 Informacje dotyczące segmentów branżowych

Informacje dotyczące segmentów branżowych za okres zakończony 30 września 2018 roku

	EK	EO	Obrót	Dystrybucja	Działalność pozostała	Korekty	Razem
RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT							
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	6.228	442	7.830	4.278	174	10	18.962
Sprzedaż między segmentami	5.834	176	2.384	74	299	(8.767)	-
PRZYCHODY SEGMENTU, RAZEM	12.062	618	10.214	4.352	473	(8.757)	18.962
Koszt własny sprzedaży	(10.407)	(434)	(8.770)	(3.175)	(393)	8.257	(14.922)
EBIT *)	709	163	440	1.016	-	35	2.363
Przychody / (koszty) finansowe netto							(262)
Udział w zysku/(stracie) jednostek wykazywanych metodą praw własności							58
ZYSK BRUTTO							2.159
Podatek dochodowy							(460)
ZYSK NETTO ZA OKRES SPRAWOZDAWCZY							1.699
Amortyzacja, likwidacja oraz odpisy ujęte w wyniku finansowym	1.657	191	19	876	65	(30)	2.778
EBITDA **)	2.366	354	459	1.892	65	5	5.141
AKTYWA I ZOBOWIĄZANIA							
Aktywa z wyłączeniem należności z tytułu dostaw i usług	43.710	3.110	2.150	17.312	651	(852)	66.081
Należności z tytułu dostaw i usług	1.127	61	3.067	838	118	(2.247)	2.964
Udziały i akcje wykazywane metodą praw własności							752
Aktywa nieprzypisane							3.706
AKTYWA, RAZEM							73.503
Zobowiązania z wyłączeniem zobowiązań z tytułu dostaw i usług	8.424	338	1.144	1.727	114	(177)	11.570
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	1.069	27	1.906	234	41	(2.151)	1.126
Zobowiązania nieprzypisane							12.504
ZOBOWIĄZANIA, RAZEM							25.200
POZOSTAŁE INFORMACJE DOTYCZĄCE SEGMENTU							
Nakłady inwestycyjne	2.615	64	9	1.069	114	(112)	3.759
Odpisy aktualizujące wartość aktywów finansowych i niefinansowych	216	-	24	9	1	-	250
Pozostałe koszty niepieniężne ***)	1.580	13	610	100	22	(146)	2.179

*) EBIT = zysk (strata) z działalności operacyjnej

**) EBITDA = EBIT + amortyzacja, likwidacja oraz odpisy (RAT, WN, NI i wartość firmy) ujęte w wyniku finansowym

***) Zmiany o charakterze niepieniężnym dotyczą rezerw m.in. na rekultywację, uprawnienia do emisji CO₂, nagrody jubileuszowe, taryfę pracowniczą i zobowiązań niefinansowych z tyt. świadczeń pracowniczych ujętych w wyniku oraz innych całkowitych dochodach.

Informacje dotyczące segmentów branżowych za okres zakończony 30 września 2017 roku

	EK	EO	Obrót	Dystrybucja	Działalność pozostała	Korekty	Razem
RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT							
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	4.222	445	10.229	1.639	131	27	16.693
Sprzedaż między segmentami	5.176	85	1.011	3.088	206	(9.566)	-
PRZYCHODY SEGMENTU, RAZEM	9.398	530	11.240	4.727	337	(9.539)	16.693
Koszt własny sprzedaży	(6.621)	(436)	(9.719)	(3.612)	(315)	9.072	(11.631)
EBIT *)	2.233	41	594	939	(28)	36	3.815
Przychody / (koszty) finansowe netto							(202)
Udział w zysku/(stracie) jednostek wykazywanych metodą praw własności							11
ZYSK BRUTTO							3.624
Podatek dochodowy							(667)
ZYSK NETTO ZA OKRES SPRAWOZDAWCZY							2.957
Amortyzacja, likwidacja oraz odpisy ujęte w wyniku finansowym	1.168	198	20	868	68	(29)	2.293
EBITDA **)	3.401	239	614	1.807	40	7	6.108
AKTYWA I ZOBOWIĄZANIA							
Aktywa z wyłączeniem należności z tytułu dostaw i usług	36.477	3.418	939	16.757	548	(828)	57.311
Należności z tytułu dostaw i usług	801	75	2.576	807	78	(1.898)	2.439
Udziały i akcje wykazywane metodą praw własności							626
Aktywa nieprzypisane							7.468
AKTYWA, RAZEM							67.844
Zobowiązania z wyłączeniem zobowiązań z tytułu dostaw i usług	6.829	331	1.018	1.761	68	15	10.022
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	596	30	1.732	237	16	(1.808)	803
Zobowiązania nieprzypisane							11.341
ZOBOWIĄZANIA, RAZEM							22.166
POZOSTAŁE INFORMACJE DOTYCZĄCE SEGMENTU							
Nakłady inwestycyjne	3.041	49	9	1.060	85	(51)	4.193
Odpisy aktualizujące wartość aktywów finansowych i niefinansowych	152	13	9	5	-	-	179
Pozostałe koszty niepieniężne ***)	1.228	14	613	60	18	2	1.935

*) EBIT = zysk (strata) z działalności operacyjnej

**) EBITDA = EBIT + amortyzacja, likwidacja oraz odpisy (RAT, WN, NI i wartość firmy) ujęte w wyniku finansowym

***) Zmiany o charakterze niepieniężnym dotyczą rezerw m.in. na rekultywację, uprawnienia do emisji CO₂, nagrody jubileuszowe, taryfę pracowniczą i zobowiązań niefinansowych z tyt. świadczeń pracowniczych ujętych w wyniku oraz innych całkowitych dochodach.

NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

	I kwartał (niebadane)	II kwartał (niebadane)	III kwartał (niebadane)	Okres zakończony 30 września 2018
Przychody ze sprzedaży	7.137	5.734	6.091	18.962
Koszt własny sprzedaży	(5.229)	(4.625)	(5.068)	(14.922)
ZYSK BRUTTO ZE SPRZEDAŻY	1.908	1.109	1.023	4.040
Pozostałe przychody / (koszty) operacyjne netto	26	10	14	50
EBIT - ZYSK Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ	1.315	516	532	2.363
Przychody / (koszty) finansowe netto	(101)	(107)	(54)	(262)
Udział w zysku/(stracie) jednostek wykazywanych metodą praw własności	11	32	15	58
ZYSK BRUTTO	1.225	441	493	2.159
Podatek dochodowy	(239)	(131)	(90)	(460)
ZYSK NETTO ZA OKRES SPRAWOZDAWCZY	986	310	403	1.699

	I kwartał (niebadane)	II kwartał (niebadane)	III kwartał (niebadane)	Okres zakończony 30 września 2017
Przychody ze sprzedaży	5.741	4.879	6.073	16.693
Koszt własny sprzedaży	(4.149)	(3.723)	(3.759)	(11.631)
ZYSK BRUTTO ZE SPRZEDAŻY	1.592	1.156	2.314	5.062
Pozostałe przychody / (koszty) operacyjne netto	89	40	7	136
EBIT - ZYSK Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ	1.201	731	1.883	3.815
Przychody / (koszty) finansowe netto	(63)	(59)	(80)	(202)
Udział w zysku/(stracie) jednostek wykazywanych metodą praw własności	9	(8)	10	11
ZYSK BRUTTO	1.147	664	1.813	3.624
Podatek dochodowy	(184)	(132)	(351)	(667)
ZYSK NETTO ZA OKRES SPRAWOZDAWCZY	963	532	1.462	2.957

7. Przychody i koszty

7.1 Przychody ze sprzedaży

	I kwartał (niebadane)	II kwartał (niebadane)	III kwartał (niebadane)	Okres zakończony 30 września 2018
PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY				
Przychody ze sprzedaży bez wyłączenia podatków i opłat	7.344	6.027	6.284	19.655
Podatki i opłaty pobrane w imieniu stron trzecich	(282)	(264)	(277)	(823)
Przychody ze sprzedaży towarów i produktów, w tym:	7.062	5.763	6.007	18.832
Sprzedaż energii elektrycznej	3.802	3.565	3.862	11.229
Sprzedaż usług dystrybucyjnych	1.443	1.331	1.357	4.131
Sprzedaż ciepła	852	292	221	1.365
Sprzedaż praw majątkowych pochodzenia energii	206	66	69	341
Regulacyjne usługi systemowe	153	143	149	445
Sprzedaż gazu	242	72	83	397
Sprzedaż paliw	245	154	131	530
Pozostała sprzedaż towarów i materiałów	119	140	135	394
Przychody ze sprzedaży usług	61	68	83	212
Przychody z tytułu rekompensat KDT	14	(97)	1	(82)
PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY, RAZEM	7.137	5.734	6.091	18.962

Wzrost przychodów ze sprzedaży w okresie zakończonym 30 września 2018 roku w porównaniu do analogicznego okresu roku poprzedniego wynika głównie z ujęcia przychodów nabytych w 2017 roku spółek Grupy EDF w Polsce.

Nabyte aktywa miały największy wpływ na wzrost przychodów ze sprzedaży energii elektrycznej, ciepła, paliw oraz praw majątkowych pochodzenia energii.

Korekta przychodów z tytułu rekompensat KDT w bieżącym okresie wynika z aktualizacji zakładanych ścieżek cenowych energii elektrycznej, CO₂ oraz gazu w horyzoncie długoterminowym do końca trwania programu, to znaczy do 2024 roku.

	I kwartał (niebadane)	II kwartał (niebadane)	III kwartał (niebadane)	Okres zakończony 30 września 2017
PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY				
Przychody ze sprzedaży bez wyłączenia podatków i opłat	5.743	4.949	4.910	15.602
Podatki i opłaty pobrane w imieniu stron trzecich	(125)	(116)	(114)	(355)
Przychody ze sprzedaży towarów i produktów, w tym:	5.618	4.833	4.796	15.247
Sprzedaż energii elektrycznej	3.221	2.814	2.910	8.945
Sprzedaż usług dystrybucyjnych	1.574	1.453	1.473	4.500
Sprzedaż ciepła	285	129	88	502
Sprzedaż praw majątkowych pochodzenia energii	158	87	(7)	238
Regulacyjne usługi systemowe	147	125	124	396
Sprzedaż gazu	146	135	92	373
Pozostała sprzedaż towarów i materiałów	87	90	116	293
Przychody ze sprzedaży usług	123	46	66	235
Przychody z tytułu rekompensat KDT	-	-	1.211	1.211
PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY, RAZEM	5.741	4.879	6.073	16.693

7.2 Koszty w układzie rodzajowym i kalkulacyjnym

	I kwartał (niebadane)	II kwartał (niebadane)	III kwartał (niebadane)	Okres zakończony 30 września 2018
KOSZTY W UKŁADZIE RODZAJOWYM				
Amortyzacja i odpisy aktualizujące	923	976	955	2.854
Zużycie materiałów i energii	1.369	975	1.117	3.461
Usługi obce	574	622	611	1.807
Podatki i opłaty	927	808	1.028	2.763
Koszty świadczeń pracowniczych	1.236	1.231	1.187	3.654
Pozostałe koszty rodzajowe	66	80	82	228
KOSZTY WEDŁUG RODZAJU, RAZEM	5.095	4.692	4.980	14.767
Zmiana stanu produktów	(6)	(2)	(7)	(15)
Koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki	(243)	(249)	(323)	(815)
Koszty sprzedaży i dystrybucji	(363)	(348)	(280)	(991)
Koszty ogólnego zarządu	(256)	(255)	(225)	(736)
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	1.002	787	923	2.712
KOSZT WŁASNY SPRZEDAŻY	5.229	4.625	5.068	14.922

Wzrost zużycia materiałów i energii w okresie zakończonym 30 września 2018 roku w porównaniu do analogicznego okresu roku poprzedniego wynika ze wzrostu kosztów paliw na potrzeby produkcyjne. Największy wpływ na zmianę kosztów paliw miały przede wszystkim nabyte aktywa EDF zasilane węglem kamiennym i gazem.

	I kwartał (niebadane)	II kwartał (niebadane)	III kwartał (niebadane)	Okres zakończony 30 września 2017
KOSZTY W UKŁADZIE RODZAJOWYM				
Amortyzacja i odpisy aktualizujące	778	797	808	2.383
Zużycie materiałów i energii	758	589	634	1.981
Usługi obce	671	642	668	1.981
Podatki i opłaty	863	727	735	2.325
Koszty świadczeń pracowniczych	1.098	1.094	1.023	3.215
Pozostałe koszty rodzajowe	53	53	75	181
KOSZTY WEDŁUG RODZAJU, RAZEM	4.221	3.902	3.943	12.066
Zmiana stanu produktów	(18)	2	8	(8)
Koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki	(190)	(246)	(244)	(680)
Koszty sprzedaży i dystrybucji	(304)	(296)	(282)	(882)
Koszty ogólnego zarządu	(176)	(169)	(156)	(501)
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	616	530	490	1.636
KOSZT WŁASNY SPRZEDAŻY	4.149	3.723	3.759	11.631

7.2.1 Koszty amortyzacji, likwidacji oraz odpisy aktualizujące

Poniżej przedstawiono ujęcie amortyzacji i likwidacji oraz odpisów aktualizujących rzeczowe aktywa trwałe oraz wartości niematerialne w sprawozdaniu z całkowitych dochodów.

Okres zakończony 30 września 2018	Amortyzacja i likwidacja				Odpisy aktualizujące		
	Rzeczowe aktywa trwałe	Wartości niematerialne	Nieruchomości inwestycyjne	RAZEM	Rzeczowe aktywa trwałe	Wartości niematerialne	RAZEM
Koszt własny sprzedaży	2.450	69	1	2.520	202	-	202
Koszty sprzedaży i dystrybucji	8	2	-	10	-	-	-
Koszty ogólnego zarządu	29	15	-	44	2	-	2
ODNIESIONE W WYNIK FINANSOWY	2.487	86	1	2.574	204	-	204
Koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki	76	-	-	76	-	-	-
RAZEM	2.563	86	1	2.650	204	-	204
Pozostałe przychody operacyjne	-	-	-	-	(2)	-	(2)

Okres zakończony 30 września 2017	Amortyzacja i likwidacja				Odpisy aktualizujące		
	Rzeczowe aktywa trwałe	Wartości niematerialne	Nieruchomości Inwestycyjne	RAZEM	Rzeczowe aktywa trwałe	Wartości niematerialne	RAZEM
Koszt własny sprzedaży	2.116	59	1	2.176	79	-	79
Koszty sprzedaży i dystrybucji	9	4	-	13	-	-	-
Koszty ogólnego zarządu	16	9	-	25	-	-	-
ODNIESIONE W WYNIK FINANSOWY	2.141	72	1	2.214	79	-	79
Koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki	90	-	-	90	-	-	-
RAZEM	2.231	72	1	2.304	79	-	79

Odpisy aktualizujące ujęte w okresie sprawozdawczym dotyczą nakładów inwestycyjnych poniesionych w jednostkach, dla których stwierdzono utratę wartości w poprzednich okresach.

7.3 Pozostałe przychody i koszty operacyjne

	Okres zakończony 30 września 2018	Okres zakończony 30 września 2017
POZOSTAŁE PRZYCHODY OPERACYJNE		
Kary, grzywny, odszkodowania	92	64
Zwrot podatków	30	2
Rozwiązanie odpisów aktualizujących należności	28	13
Rozwiązanie pozostałych rezerw	19	25
Dotacje	18	21
Nadwyżki / Ujawnienia aktywów	14	2
Zysk ze zbycia rzeczowych aktywów trwałych/wartości niematerialnych	13	8
Rzeczowe aktywa trwałe, wartości niematerialne otrzymane nieodpłatnie	9	8
Przychody z nielegalnego poboru energii elektrycznej	3	5
Zwrot kosztów postępowania sądowego	3	3
Rozwiązanie odpisów aktualizujących wartość pozostałych aktywów	3	-
Korekta przychodów z tyt. rekompensat KDT	-	69
Pozostałe	39	39
POZOSTAŁE PRZYCHODY OPERACYJNE, RAZEM	271	259
	Okres zakończony 30 września 2018	Okres zakończony 30 września 2017
POZOSTAŁE KOSZTY OPERACYJNE		
Utworzenie odpisów aktualizujących należności	72	37
Utworzenie pozostałych rezerw	61	17
Efekt zmiany rezerwy rekultywacyjnej	17	-
Refaktury	14	7
Przekazane darowizny	11	13
Likwidacja szkód/ usuwanie awarii	9	13
Likwidacja rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych związanych z działalnością pozostałą	7	3
Koszty postępowania spornego	4	4
Pozostałe	26	29
POZOSTAŁE KOSZTY OPERACYJNE, RAZEM	221	123

7.4 Przychody i koszty finansowe

	Okres zakończony 30 września 2018	Okres zakończony 30 września 2017
PRZYCHODY FINANSOWE Z TYTUŁU INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH		
Dywidendy	1	5
Odsetki	38	74
Aktualizacja wartości instrumentów finansowych/rozwiązanie odpisów aktualizujących	74	35
Dodatnie różnice kursowe	1	28
PRZYCHODY FINANSOWE Z TYTUŁU INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	114	142
POZOSTAŁE PRZYCHODY FINANSOWE		
Odsetki od należności budżetowych	1	2
Pozostałe	1	1
POZOSTAŁE PRZYCHODY FINANSOWE	2	3
PRZYCHODY FINANSOWE, RAZEM	116	145

Grupa wykazuje przychody z tytułu odsetek głównie od środków pieniężnych i należności. W pozycji aktualizacja wartości Grupa Kapitałowa PGE prezentuje głównie wycenę transakcji zabezpieczających w części uznanej za nieefektywną część zabezpieczenia dla instrumentów desygnowanych jako instrumenty zabezpieczające w rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych oraz w całości w odniesieniu do pozostałych instrumentów.

	Okres zakończony 30 września 2018	Okres zakończony 30 września 2017
KOSZTY FINANSOWE Z TYTUŁU INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH		
Odsetki	149	116
Aktualizacja wartości instrumentów finansowych	39	1
Strata na zbyciu inwestycji	20	92
Odpis aktualizujący	3	3
Ujemne różnice kursowe	13	2
KOSZTY FINANSOWE Z TYTUŁU INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	224	214
POZOSTAŁE KOSZTY FINANSOWE		
Koszty odsetkowe, w tym efekt zwijania dyskonta	137	126
Utworzenie rezerw	10	5
Pozostałe	7	2
POZOSTAŁE KOSZTY FINANSOWE	154	133
KOSZTY FINANSOWE, RAZEM	378	347

Koszty odsetek dotyczą głównie wyemitowanych obligacji, zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz rozliczonych transakcji zabezpieczających CCIRS oraz IRS. Koszt odsetkowy (efekt zwijania dyskonta) od pozycji niefinansowych dotyczy w głównej mierze rezerw rekultywacyjnych oraz rezerw na świadczenia pracownicze.

W pozycji aktualizacja wartości Grupa Kapitałowa PGE prezentuje m.in. wycenę opcji Call na zakup akcji Polimex-Mostostal S.A. oraz wycenę pozostałych instrumentów.

7.5 Udział w zysku jednostek wykazywanych metodą praw własności

	Polska Grupa Górnicza	Polimex Mostostal	ElectroMobility Poland	PEC Bogatynia
UDZIAŁ W GŁOSACH	15,32%	16,48%	25,00%	34,93%
OKRES ZAKOŃCZONY 30 WRZEŚNIA 2018				
Przychody	7.078	1.106	-	10
Wynik z działalności kontynuowanej	435	112	(5)	(1)
Udział w wyniku jednostek wykazywanych metodą praw własności	67	17	(1)	-
Eliminacja transakcji niezrealizowanych	(28)	3	-	-
UDZIAŁ W WYNIKU JEDNOSTEK WYKAZYWANYCH METODĄ PRAW WŁASNOŚCI	39	20	(1)	-

	Polska Grupa Górnicza	Polimex Mostostal	ElectroMobility Poland	PEC Bogatynia
UDZIAŁ W GŁOSACH	15,76%	16,48%	25,00%	34,93%
OKRES ZAKOŃCZONY 30 WRZESNIA 2017				
Przychody	5.885	1.476	-	8
Wynik z działalności kontynuowanej	58	45	-	-
Udział w wyniku jednostek wykazywanych metodą praw własności	9	7	-	-
Eliminacja transakcji niezrealizowanych	(5)	-	-	-
UDZIAŁ W WYNIKU JEDNOSTEK WYKAZYWANYCH METODĄ PRAW WŁASNOŚCI	4	7	-	-

Grupa dokonała korekty konsolidacyjnej dotyczącej marży ze sprzedaży węgla pomiędzy Polską Grupą Górniczną a Grupą.

8. Odpisy aktualizujące wartość aktywów

	Okres zakończony 30 września 2018	Okres zakończony 30 września 2017
ODPISY AKTUALIZUJĄCE WARTOŚĆ RZECZOWYCH AKTYWÓW TRWAŁYCH		
Zawiązanie odpisu	204	79
Rozwiązanie odpisu	2	-
ODPISY AKTUALIZUJĄCE WARTOŚĆ ZAPASÓW		
Zawiązanie odpisu	6	58
Rozwiązanie odpisu	1	18

9. Podatek w sprawozdaniu z całkowitych dochodów

Główne składniki obciążenia podatkowego za okres zakończony dnia 30 września 2018 roku oraz dnia 30 września 2017 roku przedstawiają się następująco:

	Okres zakończony 30 września 2018	Okres zakończony 30 września 2017
PODATEK DOCHODOWY WYKAZYWANY W RACHUNKU ZYSKÓW I STRAT		
Bieżący podatek dochodowy	396	356
Odroczony podatek dochodowy	64	311
OBCIĄŻENIA PODATKOWE WYKAZYWANE W RACHUNKU ZYSKÓW I STRAT	460	667
PODATEK DOCHODOWY WYKAZYWANY W INNYCH CAŁKOWITYCH DOCHODACH		
Od wyceny instrumentów zabezpieczających	(8)	(12)
KORZYŚĆ PODATKOWA UJĘTA W INNYCH CAŁKOWITYCH DOCHODACH	(8)	(12)

NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA Z SYTUACJI FINANSOWEJ

10. Istotne zwiększenia i zmniejszenia rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych

W bieżącym okresie sprawozdawczym Grupa Kapitałowa PGE zakupiła rzeczowe aktywa trwałe oraz wartości niematerialne o wartości 3.759 mln PLN. Największe nakłady poniesione zostały przez segment Energetyka Konwencjonalna (2.615 mln PLN) oraz segment Dystrybucja (1.069 mln PLN). Główne pozycje nakładów stanowią: budowa bloków 5 – 6 w Elektrowni Opole (642 mln PLN), budowa nowego bloku w Elektrowni Turów (349 mln PLN), budowa instalacji termicznego przetwarzania z odzyskiem energii w Elektrociepłowni Rzeszów (141 mln PLN) oraz modernizacja bloków 1-3 w Elektrowni Turów (127 mln PLN).

W bieżącym okresie nie miały miejsca istotne transakcje sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych.

W okresie zakończonym 30 września 2018 roku Grupa rozpoznała odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych w wysokości 202 mln PLN. Jak opisano w nocie 7.2.1 niniejszego sprawozdania odpis ten dotyczy nakładów inwestycyjnych spółek segmentu Energetyka Konwencjonalna, dla których stwierdzono utratę wartości w poprzednich okresach.

11. Przyszłe zobowiązania inwestycyjne

Na dzień 30 września 2018 roku Grupa Kapitałowa PGE zobowiązała się ponieść nakłady na rzeczowe aktywa trwałe w kwocie około 6.350 mln PLN. Kwoty te przeznaczone będą głównie na budowę nowych bloków, modernizację majątku jednostek Grupy oraz zakup maszyn i urządzeń.

	Stan na dzień 30 września 2018	Stan na dzień 31 grudnia 2017 <i>dane przekształcone</i>
Energetyka Konwencjonalna	4.606	4.755
Dystrybucja	1.502	1.005
Energetyka Odnawialna	54	67
Obrót	13	1
Działalność pozostała	175	171
PRZYSZŁE ZOBOWIĄZANIA INWESTYCYJNE, RAZEM	6.350	5.999

Najbardziej istotne przyszłe zobowiązania inwestycyjne dotyczą:

- Energetyka Konwencjonalna:
 - Oddział Elektrownia Opole – budowa bloków nr 5 i 6 – około 900 mln PLN,
 - Oddział Elektrownia Turów – budowa nowego bloku energetycznego – około 1.891 mln PLN,
 - Oddział Elektrownia Turów – modernizacja bloków 1-3 – około 352 mln PLN,
- Dystrybucja – zobowiązania inwestycyjne związane z majątkiem sieciowym w łącznej wysokości około 1.502 mln PLN,
- Działalność pozostała, PGE EJ1 sp. z o.o. – umowa na usługi doradztwa technicznego w procesie inwestycyjnym związanym z budową pierwszej polskiej elektrowni jądrowej, zakres podstawowy 158 mln PLN. Opcjonalny zakres umowy uwzględnia kwotę około 1.121 mln PLN.

12. Udziały i akcje wykazywane metodą praw własności

	Stan na dzień 30 września 2018	Stan na dzień 31 grudnia 2017
Polska Grupa Górnicza S.A.	631	533
Polimex Mostostal S.A.	107	91
ElectroMobility Poland S.A.	6	2
PEC Bogatynia Sp. z o.o.	8	8
UDZIAŁY I AKCJE WYKAZYWANE METODĄ PRAW WŁASNOŚCI	752	634

	Polska Grupa Górnicza	Polimex Mostostal	ElectroMobility Poland	PEC Bogatynia
UDZIAŁ W GŁOSACH	15,32%	16,48%	25,00%	34,93%
STAN NA DZIEŃ 30 WRZEŚNIA 2018				
Aktywa obrotowe	2.866	1.368	21	3
Aktywa trwałe	9.400	720	3	22
Zobowiązania krótkoterminowe	3.698	856	-	1
Zobowiązania długoterminowe	4.453	677	-	1
AKTYWA NETTO	4.115	555	24	23
Udział w aktywach netto	630	91	6	8
Wartość firmy	1	16	-	-
INWESTYCJE WYCENIANE METODĄ PRAW WŁASNOŚCI	631	107	6	8

	Polska Grupa Górnicza	Polimex Mostostal	ElectroMobility Poland	PEC Bogatynia
UDZIAŁ W GŁOSACH	15,76%	16,48%	25,00%	34,93%
STAN NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2017				
Aktywa obrotowe	1.876	1.586	7	4
Aktywa trwałe	9.074	654	-	22
Zobowiązania krótkoterminowe	3.409	974	-	3
Zobowiązania długoterminowe	4.167	810	-	1
AKTYWA NETTO	3.374	456	7	22
Udział w aktywach netto	532	75	2	8
Wartość firmy	1	16	-	-
INWESTYCJE WYCENIANE METODĄ PRAW WŁASNOŚCI	533	91	2	8

13. Podatek odroczony w sprawozdaniu z sytuacji finansowej

13.1 Aktywa z tytułu podatku odroczonego

	Stan na dzień 30 września 2018	Stan na dzień 31 grudnia 2017 <i>dane przekształcone*</i>
Różnica pomiędzy podatkową a bieżącą wartością księgową rzeczowych aktywów trwałych	2.365	2.323
Różnica pomiędzy podatkową a bieżącą wartością księgową aktywów finansowych	52	48
Różnica pomiędzy podatkową a bieżącą wartością księgową zobowiązań	294	268
Różnica pomiędzy podatkową a bieżącą wartością księgową zapasów	17	17
Rekompensaty z tytułu rozwiązania KDT	48	48
Rezerwa na koszty rekultywacji	577	548
Rezerwa na zakup uprawnień do emisji CO ₂	239	276
Rezerwy na świadczenia pracownicze	598	571
Pozostałe rezerwy	106	122
Nieodpłatnie otrzymana infrastruktura i otrzymane opłaty przyłączeniowe	34	111
Pozostałe	102	38
AKTYWA Z TYTUŁU ODROZONEGO PODATKU DOCHODOWEGO	4.432	4.370

13.2 Rezerwa z tytułu podatku odroczonego

	Stan na dzień 30 września 2018	Stan na dzień 31 grudnia 2017 <i>dane przekształcone*</i>
Różnica pomiędzy podatkową a bieżącą wartością księgową rzeczowych aktywów trwałych	4.490	4.240
Różnica pomiędzy podatkową a bieżącą wartością księgową praw majątkowych pochodzenia energii	34	46
Różnica pomiędzy podatkową a bieżącą wartością księgową aktywów finansowych	396	382
Różnica pomiędzy podatkową a bieżącą wartością księgową zobowiązań	140	92
Uprawnienia do emisji CO ₂	139	274
Rekompensaty z tytułu rozwiązania KDT	18	34
Pozostałe	69	33
REZERWA Z TYTUŁU PODATKU ODROZONEGO	5.286	5.101

PO SKOMPENSOWANIU AKTYWA I REZERWY W POSZCZEGÓLNYCH SPÓŁKACH PODATEK ODROZONY GRUPY PREZENTOWANY JEST JAKO:

Aktywa z tytułu podatku dochodowego	554	571
Rezerwa z tytułu podatku dochodowego	(1.408)	(1.302)

Przekształcenie danych wynika z końcowego rozliczenia nabycia nowych spółek i zostało opisane w nocie 1.4 skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

14. Uprawnienia do emisji CO₂ na własne potrzeby

Uprawnienia do emisji CO₂ (EUA) otrzymują jednostki wytwórcze należące do Grupy Kapitałowej PGE, które są objęte postanowieniami ustawy z dnia 12 czerwca 2015 roku o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych. Począwszy od 2013 roku bezwarunkowo przyznawana jest tylko część uprawnień EUA na emisje CO₂ wynikające z produkcji energii cieplnej, natomiast na emisje CO₂ wynikające z produkcji energii elektrycznej co do zasady nie ma bezpłatnych EUA. Na mocy art. 10c Dyrektywy 2009/29/WE wprowadzono możliwość czasowego odstępstwa (derogacji) od zasady braku nieodpłatnych przydziałów EUA na emisje CO₂ związane z wytwarzaną energią elektryczną, pod warunkiem realizacji zadań inwestycyjnych ujętych w Krajowym Planie Inwestycyjnym (KPI). Warunkiem otrzymania bezpłatnych uprawnień EUA na pokrycie emisji CO₂ związanych z wytwarzaną energią elektryczną jest coroczne przedstawienie sprawozdań rzeczowo-finansowych z realizacji zadań wymienionych w KPI.

We wrześniu 2017 roku Grupa Kapitałowa PGE złożyła sprawozdania z realizacji inwestycji ujętych w KPI w celu uzyskania przydziałów EUA na emisje CO₂ związane z wytwarzaną energią elektryczną w 2017 roku. Uprawnienia zostały wydane w kwietniu 2018 roku i posłużyły do pokrycia emisji CO₂ za 2017 rok (15 mln EUA).

W przypadku uprawnień EUA na emisje CO₂ związane z wytwarzaną energią cieplną harmonogram przydziału jest odmienny – w lutym 2018 roku zostały wydane uprawnienia EUA, które posłużą na pokrycie emisji CO₂ za 2018 rok (2 mln EUA).

We wrześniu 2018 roku Grupa Kapitałowa PGE złożyła kolejne sprawozdania z realizacji inwestycji ujętych w KPI w celu uzyskania przydziałów EUA na emisje CO₂ związane z wytwarzaną energią elektryczną, które powinny zostać wydane na rachunki instalacji najpóźniej w kwietniu 2019 roku.

EUA	Stan na dzień 30 września 2018		Stan na dzień 31 grudnia 2017	
	Długoterminowe	Krótkoterminowe	Długoterminowe	Krótkoterminowe
Ilość (mln Mg)	7	30	18	44
Wartość	357	1.246	402	1.040

Zmiana stanu uprawnień do emisji CO₂ na własne potrzeby

EUA	Ilość (mln Mg)	Wartość
STAN NA DZIEŃ 1 STYCZNIA 2017	85	2.349
Nabycie nowych spółek zależnych	-	2
Zakup	12	247
Przyznane nieodpłatnie	21	-
Umorzenie	(56)	(1.156)
STAN NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2017	62	1.442
Zakup	39	1.706
Przyznane nieodpłatnie	17	-
Umorzenie	(70)	(1.311)
Sprzedaż	(11)	(234)
STAN NA DZIEŃ 30 WRZEŚNIA 2018	37	1.603

15. Wybrane aktywa finansowe

Wartość księgowa aktywów finansowych wycenianych wg zamortyzowanego kosztu nie odbiega istotnie od ich wartości godziwej.

15.1 Należności z tytułu dostaw i usług i pozostałe należności finansowe

	Stan na dzień 30 września 2018		Stan na dzień 31 grudnia 2017	
	Długoterminowe	Krótkoterminowe	Długoterminowe	Krótkoterminowe
Należności z tytułu dostaw i usług	-	2.964	-	3.159
Lokaty i depozyty	160	8	148	6
Kaucje, wadia i zabezpieczenia	1	1.000	-	128
Rekompensaty z tytułu KDT	-	-	-	10
Odszkodowania i kary	-	178	-	158
Pozostałe należności finansowe	7	51	10	61
NALEŻNOŚCI FINANSOWE, RAZEM	168	4.201	158	3.522

Kaucje, wadia i zabezpieczenia dotyczą głównie depozytów zabezpieczających i transakcyjnych oraz funduszu gwarancyjnego. Wzrost wartości depozytów zabezpieczających wynika przede wszystkim ze wzrostu cen energii elektrycznej na rynku hurtowym oraz zwiększenia wolumenu energii elektrycznej sprzedawanej przez Grupę Kapitałową PGE na Towarowej Giełdzie Energii.

Na wartość pozostałych należności finansowych składają się głównie należności sporne opisane w nocie 21.4 niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

15.2 Środki pieniężne

Lokaty krótkoterminowe są dokonywane na różne okresy, z reguły od jednego dnia do jednego miesiąca, w zależności od aktualnego zapotrzebowania Grupy na środki pieniężne i są oprocentowane według ustalonych dla nich stóp procentowych.

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów składa się z następujących pozycji:

	Stan na dzień 30 września 2018	Stan na dzień 31 grudnia 2017
Środki pieniężne w banku i kasie	1.030	1.309
Lokaty typu overnight	71	34
Lokaty krótkoterminowe	155	1.209
Środki na rachunkach VAT	70	-
RAZEM	1.326	2.552
Różnice kursowe od środków pieniężnych w walutach	(1)	(1)
Saldo środków pieniężnych i ekwiwalentów wykazanych w rachunku przepływów	1.325	2.551
Pozostające do dyspozycji limity kredytowe na dzień 30 września	4.104	6.740
w tym limity kredytowe w rachunku bieżącym	1.515	2.174
Kredyty dostępne od 16 grudnia 2018 roku	4.100	-

Szczegółowy opis umów kredytowych został zawarty w nocie 19.1 niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

W wartości środków pieniężnych zawarte są środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania w kwocie 54 mln PLN (92 mln PLN w okresie porównawczym) stanowiące zabezpieczenie rozliczeń z Izbą Rozliczeniową Giełd Towarowych S.A. oraz środki na rachunkach VAT w kwocie 70 mln PLN.

16. Instrumenty pochodne i inne aktywa wyceniane w wartości godziwej przez wynik

	Stan na dzień 30 września 2018		Stan na dzień 31 grudnia 2017	
	Aktywa	Zobowiązania	Aktywa	Zobowiązania
INSTRUMENTY FINANSOWE WYCENIANE W WARTOŚCI GODZIWEJ				
Forward walutowy	20	45	1	49
Forward towarowy na zakup CO ₂	13	-	14	-
SWAP towarowy	56	6	64	7
Kontrakty na zakup/sprzedaż węgla	3	22	9	20
Transakcje IRS	-	1	-	10
Opcje	15	-	24	-
INSTRUMENTY POCHODNE ZABEZPIECZAJĄCE				
Transakcje zabezpieczające CCIRS	101	-	44	-
Transakcje zabezpieczające IRS	65	7	98	5
Forward walutowy	2	-	1	33
POZOSTAŁE AKTYWA WYCENIANE W WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ WYNIK FINANSOWY				
Jednostki uczestnictwa w funduszu inwestycyjnym	66	-	50	-
INSTRUMENTY POCHODNE, RAZEM	341	81	305	124
część krótkoterminowa	89	64	83	106
część długoterminowa	252	17	222	18

Forwardy towarowe i walutowe

Transakcje terminowe towarowe i walutowe związane są przede wszystkim z handlem uprawnieniami do emisji CO₂ oraz sprzedażą węgla.

Opcje

20 stycznia 2017 roku PGE S.A. nabyła od Towarzystwa Finansowego Silesia Sp. z o.o. opcję call na zakup akcji Polimex-Mostostal S.A. Opcja została wyceniona z wykorzystaniem metody Blacka-Scholesa. Terminy realizacji opcji ustalono na: 30 lipca 2020 roku, 30 lipca 2021 roku i 30 lipca 2022 roku.

Swapy na węgiel

W bieżącym okresie PGE Paliwa sp. z o.o. w celu zabezpieczenia swojego ryzyka towarowego na cenę węgla importowanego, zawarła szereg transakcji zabezpieczających to ryzyko za pomocą swapów towarowych na węgiel. Ilość i wartość transakcji jest skorelowana z ilością i wartością importowanego węgla. Zmiana z tytułu wartości godziwej ujmowana jest w rachunku zysków i strat.

Kontrakty zakupowe i sprzedażowe z fizyczną dostawą węgla

PGE Paliwa sp. z o.o. wycenia wszystkie kontrakty na sprzedaż i zakup węgla z fizyczną dostawą w modelu tradera-brokera do wartości godziwej. Na dzień sprawozdawczy spółka posiada kontrakty, których termin realizacji przypada na 31 grudnia 2019 roku.

Transakcje IRS

W 2017 roku PGE S.A. zawarła transakcję IRS zabezpieczającą stopę procentową od zaciągniętego kredytu o wartości nominalnej 500 mln PLN. W 2016 roku PGE S.A. zawarła transakcje IRS zabezpieczające stopę procentową od zaciągniętych kredytów o łącznej wartości nominalnej 4.630 mln PLN. Dla ujęcia powyższych transakcji IRS Spółka stosuje rachunkowość zabezpieczeń. Wpływ rachunkowości zabezpieczeń został przedstawiony w nocie 17.2 niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

W 2014 roku PGE S.A. zawarła transakcje IRS zabezpieczające stopę procentową od wyemitowanych obligacji o wartości nominalnej 1 mld PLN. Płatności wynikające z transakcji IRS były skorelowane z płatnościami odsetek od obligacji. Zmiana wartości godziwej transakcji IRS była ujmowana w całości w rachunku zysków i strat. Zawarte transakcje zostały zrealizowane wraz z wykupem obligacji w czerwcu 2018 roku.

W 2003 roku PGE Elektrownia Turów S.A. (obecnie Oddział PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A.) zawarła transakcję zabezpieczającą IRS – swap. Zabezpiecza ona wysokość składowych zmiennych (USD LIBOR 6m) oprocentowania kredytu inwestycyjnego o wartości 80 milionów USD z Nordyckim Bankiem Inwestycyjnym zaciągniętego na finansowanie inwestycji w Elektrowni Turów. Zmiana wartości godziwej transakcji IRS jest ujmowana w całości w rachunku zysków i strat.

Transakcje zabezpieczające CCIRS

W związku z zawarciem pożyczek ze spółką PGE Sweden AB (publ), PGE S.A. zawarła transakcje CCIRS, zabezpieczające kurs walutowy spłaty kapitału i odsetek oraz stopę procentową. W transakcjach tych banki-kontrahenci płacą PGE S.A. odsetki oparte na stopie stałej w EUR, a PGE S.A. płaci odsetki oparte na stopie stałej w PLN. W skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym odpowiednia część transakcji CCIRS traktowana jest jako zabezpieczenie obligacji wyemitowanych przez PGE Sweden AB (publ). Dla ujęcia powyższej transakcji CCIRS Grupa Kapitałowa PGE stosuje rachunkowość zabezpieczeń. Wpływ rachunkowości zabezpieczeń został przedstawiony w nocie 17.2 niniejszego sprawozdania finansowego.

17. Kapitały własne

Podstawowym założeniem polityki Grupy w zakresie zarządzania kapitałami jest utrzymanie optymalnej struktury kapitału w długim okresie, zapewnienie dobrego standingu finansowego i bezpiecznych wskaźników struktury kapitału, które wspierająby działalność operacyjną Grupy Kapitałowej PGE. Istotne jest także utrzymanie silnej bazy kapitałowej, będącej podstawą budowania zaufania ze strony przyszłych inwestorów, kredytodawców oraz rynku i zapewniającej przyszły rozwój Grupy Kapitałowej.

17.1 Kapitał podstawowy

	Stan na dzień 30 września 2018	Stan na dzień 31 grudnia 2017
1.470.576.500 akcji zwykłych serii A o wartości nominalnej 10,25 złotych każda	15.073	15.073
259.513.500 akcji zwykłych serii B o wartości nominalnej 10,25 złotych każda	2.660	2.660
73.228.888 akcji zwykłych serii C o wartości nominalnej 10,25 złotych każda	751	751
66.441.941 akcji zwykłych serii D o wartości nominalnej 10,25 złotych każda	681	681
RAZEM KAPITAŁ PODSTAWOWY 1.869.760.829 akcji	19.165	19.165

Wszystkie akcje Spółki zostały opłacone.

Po dniu sprawozdawczym do dnia sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego nie wystąpiły zmiany w wysokości kapitału podstawowego Spółki.

Prawa akcjonariuszy - Uprawnienia Skarbu Państwa dotyczące działalności Spółki

Spółka wchodzi w skład Grupy Kapitałowej PGE Polska Grupa Energetyczna S.A., w stosunku do której Skarb Państwa posiada szczególne uprawnienia.

Szczególne uprawnienia Skarbu Państwa, które mogą mieć zastosowanie do spółek z Grupy Kapitałowej PGE, przewiduje ustawa z dnia 18 marca 2010 roku o szczególnych uprawnieniach ministra właściwego do spraw energii oraz ich wykonywaniu w niektórych spółkach kapitałowych lub grupach kapitałowych prowadzących działalność w sektorach energii elektrycznej, ropy naftowej oraz paliw gazowych (tj. Dz. U. z 2016 r., poz. 2012). Ustawa określa szczególne uprawnienia przysługujące ministrowi właściwemu do spraw energii w spółkach kapitałowych lub grupach kapitałowych, prowadzących działalność w sektorach energii elektrycznej, ropy naftowej oraz paliw gazowych, których mienie zostało ujawnione w jednolitym wykazie obiektów, instalacji, urządzeń i usług wchodzących w skład infrastruktury krytycznej.

Na podstawie przedmiotowych przepisów minister właściwy do spraw energii może wyrazić sprzeciw wobec podjętej przez Zarząd uchwały lub innej dokonanej przez Zarząd czynności prawnej, której przedmiotem jest rozporządzenie składnikiem mienia stanowiące zagrożenie dla funkcjonowania, ciągłości działania oraz integralności infrastruktury krytycznej. Sprzeciwem mogą być objęte również uchwały organu spółki dotyczące:

- rozwiązania spółki,
- zmiany przeznaczenia lub zaniechania eksploatacji składnika mienia wchodzącego w skład infrastruktury krytycznej,
- zmiany przedmiotu przedsiębiorstwa spółki,
- zbycia albo wydzierżawienia przedsiębiorstwa lub jego zorganizowanej części oraz ustanowienia na nich ograniczonego prawa rzeczowego,
- przyjęcia planu rzeczowo-finansowego, planu działalności inwestycyjnej lub wieloletniego planu strategicznego,
- przeniesienia siedziby spółki za granicę,

jeżeli wykonanie takiej uchwały stanowiłoby rzeczywiste zagrożenie dla funkcjonowania, ciągłości działania oraz integralności infrastruktury krytycznej. Sprzeciw wyrażany jest w formie decyzji administracyjnej.

17.2 Kapitał z wyceny instrumentów finansowych

	Okres zakończony 30 września 2018	Rok zakończony 31 grudnia 2017
NA DZIEŃ 1 STYCZNIA	83	147
Zmiana kapitału z wyceny instrumentów finansowych	(42)	(79)
Wycena instrumentów zabezpieczających w tym:	(37)	(74)
<i>Odroczenie zmian wartości godziwej zabezpieczających instrumentów finansowych w części uznanej za skuteczne zabezpieczenie</i>	40	(242)
<i>Naliczone odsetki na instrumencie pochodnym przeniesione z kapitału z wyceny i ujęte w kosztach odsetkowych</i>	(12)	(4)
<i>Rewaluacja walutowa transakcji CCIRS przeniesiona z kapitału i ujęta w wyniku z różnic kursowych</i>	(66)	167
<i>Niefektywna część zmiany wyceny do wartości godziwej transakcji zabezpieczających zaprezentowana w rachunku zysków i strat</i>	1	5
Wycena pozostałych instrumentów finansowych	(5)	(5)
Podatek odroczony	8	15
KAPITAŁ Z WYCENY INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH PO UWZGLĘDNIENIU PODATKU ODROZONEGO	49	83

Na kapitał z wyceny instrumentów finansowych składa się w głównej mierze wycena z tytułu wdrożonej rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych.

17.3 Dywidendy wypłacone i zaproponowane do zapłaty

11 maja 2017 roku Zarząd Spółki podjął decyzję o zmianie polityki dywidendy. Wobec konieczności finansowania ambitnego programu rozwoju, mając na względzie ograniczenie wzrostu poziomu zadłużenia, Zarząd Spółki rekomendował zawieszenie wypłaty dywidendy z zysków za lata 2016, 2017 i 2018.

Po tym okresie Zarząd Spółki zamierza rekomendować Walnemu Zgromadzeniu Spółki wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy na poziomie 40-50% skonsolidowanego zysku netto przypadającego dla akcjonariuszy jednostki dominującej, korygowanego o wielkość odpisów aktualizujących wartość rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych.

18. Rezerwy

Wartość księgowa rezerw przedstawia się następująco:

	Stan na dzień 30 września 2018		Stan na dzień 31 grudnia 2017	
	Długoterminowe	Krótkoterminowe	Długoterminowe	Krótkoterminowe
Świadczenia pracownicze	2.294	238	2.301	229
Rezerwa na koszty rekultywacji	3.240	3	3.082	4
Rezerwa na niedobór uprawnień do emisji CO ₂	117	1.138	112	1.341
Rezerwy na wartość praw majątkowych przeznaczonych do umorzenia	-	275	-	340
Roszczenia z tytułu bezumownego korzystania z nieruchomości	63	10	72	11
Pozostałe rezerwy	97	110	84	66
RAZEM REZERWY	5.811	1.774	5.651	1.991

Zmiany stanu rezerw

	Świadczenia pracownicze	Rezerwa na koszty rekultywacji	Rezerwa na niedobór uprawnień do emisji CO ₂	Rezerwa na prawa majątkowe przeznaczone do umorzenia	Rezerwa na bezumowne korzystanie z nieruchomości	Pozostałe	Razem
1 STYCZNIA 2018	2.530	3.086	1.453	340	83	150	7.642
Koszty bieżącego zatrudnienia	50	-	-	-	-	-	50
Koszty odsetek	62	75	-	-	-	-	137
Wypłacone świadczenia / Wykorzystane rezerwy	(127)	(1)	(1.311)	(666)	-	(15)	(2.120)
Rozwiązane rezerwy	(1)	-	(29)	(1)	(18)	(4)	(53)
Utworzone rezerwy - koszty	6	46	1.142	602	8	69	1.873
Utworzone rezerwy - nakłady	-	52	-	-	-	-	52
Włączenie spółek do konsolidacji	12	-	-	-	-	6	18
Pozostałe zmiany	-	(15)	-	-	-	1	(14)
30 WRZEŚNIA 2018	2.532	3.243	1.255	275	73	207	7.585

	Świadczenia pracownicze	Rezerwa na koszty rekultywacji	Rezerwa na niedobór uprawnień do emisji CO ₂	Rezerwa na prawa majątkowe przeznaczone do umorzenia	Rezerwa na bezumowne korzystanie z nieruchomości	Pozostałe	Razem
<i>dane przekształcone</i>							
1 STYCZNIA 2017	2.359	2.670	1.154	416	103	142	6.844
Zyski i straty aktuarialne	148	-	-	-	-	-	148
Koszty bieżącego zatrudnienia	65	-	-	-	-	-	65
Koszty przeszłego zatrudnienia	(8)	-	-	-	-	-	(8)
Koszty odsetek	82	89	-	-	-	-	171
Korekta stopy dyskontowej i innych założeń	24	65	-	-	-	-	89
Wyłacone świadczenia / Wykorzystane rezerwy	(160)	-	(1.156)	(864)	(1)	(15)	(2.196)
Rozwiązane rezerwy	(1)	(2)	-	(12)	(28)	(31)	(74)
Utworzone rezerwy - koszty	1	82	1.205	759	8	38	2.093
Utworzone rezerwy - nakłady	-	70	-	-	-	-	70
Nabycie nowych spółek zależnych	22	27	250	41	-	18	358
Wyjście jednostki z GK PGE	(1)	-	-	-	-	(3)	(4)
Pozostałe zmiany	(1)	85	-	-	1	1	86
31 GRUDNIA 2017	2.530	3.086	1.453	340	83	150	7.642

18.1 Rezerwa na świadczenia pracownicze

Rezerwy na świadczenia pracownicze obejmują głównie:

- świadczenia pracownicze po okresie zatrudnienia – 1.723 mln PLN (1.705 mln PLN na 31 grudnia 2017 roku),
- nagrody jubileuszowe - 802 mln PLN (825 mln PLN na 31 grudnia 2017 roku).

18.2 Rezerwa na koszty rekultywacji

Rezerwa na rekultywację wyrobisk kopalnianych

Po zakończeniu wydobywania węgla teren po kopalniach odkrywkowych należących do Grupy Kapitałowej PGE będzie zrehabilitowany. Według obecnych planów koszty będą ponoszone w latach 2023 – 2069 (w przypadku PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. Oddział Kopalnia Węgla Brunatnego Bełchatów) oraz w latach 2045 – 2087 (w przypadku PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. Oddział Kopalnia Węgla Brunatnego Turów).

Grupa Kapitałowa PGE tworzy rezerwy na rekultywację wyrobisk końcowych. Kwota rezerwy prezentowana w sprawozdaniu finansowym obejmuje również wartość Funduszu Likwidacji Zakładu Górniczego tworzonego zgodnie z ustawą Prawo geologiczne i górnicze. Wartość rezerwy na dzień 30 września 2018 roku wynosi 2.834 mln PLN, a na dzień 31 grudnia 2017 roku 2.693 mln PLN.

Rezerwa na rekultywację składowisk popiołów

Jednostki wytwórcze tworzą rezerwę na rekultywację składowisk odpadów paleniskowych. Wartość rezerwy na dzień sprawozdawczy wynosi 187 mln PLN, a na dzień 31 grudnia 2017 roku 175 mln PLN.

Rezerwa na rekultywację terenów po farmach wiatrowych

Spółki będące właścicielami farm wiatrowych tworzą rezerwy na rekultywację terenów. Wartość rezerwy na dzień sprawozdawczy wynosi 54 mln PLN, a na 31 grudnia 2017 roku 53 mln PLN.

Koszty likwidacji rzeczowych aktywów trwałych

Obowiązek przeprowadzenia likwidacji i rekultywacji terenu wynika z „Pozwolenia zintegrowanego na prowadzenie instalacji produkującej energię elektryczną oraz energię ciepłą”, w którym określono sposób restytucji terenu. Wartość rezerwy na dzień sprawozdawczy wynosi 168 mln PLN (165 mln PLN na dzień 31 grudnia 2017 roku) i dotyczy niektórych aktywów segmentu Energetyka Konwencjonalna i Energetyka Odnawialna.

18.3 Rezerwa na niedobór uprawnień do emisji CO₂

Co do zasady rezerwę na zobowiązania z tytułu emisji CO₂ jednostki Grupy Kapitałowej PGE ewidencjonują w odniesieniu do niedoboru uprawnień do emisji CO₂ przyznanych nieodpłatnie. Jak opisano w nocie 14. niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupa Kapitałowa PGE jest uprawniona do otrzymania nieodpłatnych uprawnień do emisji CO₂ w związku z poniesionymi nakładami na inwestycje zgłoszone do Krajowego Planu Inwestycyjnego. Przy kalkulacji rezerwy uwzględniane są również te uprawnienia.

18.4 Rezerwa na prawa majątkowe przeznaczone do umorzenia

Spółki wchodzące w skład Grupy Kapitałowej PGE tworzą rezerwę na wartość praw pochodzenia energii, dotyczących sprzedaży zrealizowanej w okresie sprawozdawczym lub w okresach poprzednich, w części nieumorzonej do dnia sprawozdawczego. Wartość rezerwy na 30 września 2018 roku wynosi 275 mln PLN (340 mln PLN w okresie porównawczym) i tworzona jest głównie przez PGE Obrót S.A.

18.5 Rezerwa na roszczenia z tytułu bezumownego korzystania z nieruchomości

Spółki Grupy Kapitałowej PGE tworzą rezerwę na odszkodowania za bezumowne korzystanie z nieruchomości. Kwestia ta dotyczy głównie spółki dystrybucyjnej, posiadającej majątek sieciowy. Rezerwa ujęta na dzień sprawozdawczy wynosi łącznie około 73 mln PLN (w tym 33 mln PLN na sprawy rozpatrywane w postępowaniu sądowym). W okresie porównawczym wartość rezerwy wyniosła 83 mln PLN (w tym 38 mln PLN na sprawy rozpatrywane w postępowaniu sądowym).

18.6 Pozostałe rezerwy

Pozostałe rezerwy obejmują głównie rezerwy utworzone na roszczenia dotyczące podatku od nieruchomości w wysokości 85 mln PLN (81 mln PLN w roku ubiegłym) oraz z rezerwy z tytułu ustanowienia służebności na rzecz Lasów Państwowych 30 mln PLN.

19. Zobowiązania finansowe

Wartość zobowiązań finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu stanowi racjonalne przybliżenie ich wartości godziwych, za wyjątkiem obligacji wyemitowanych przez spółkę PGE Sweden AB (publ).

Obligacje wyemitowane przez PGE Sweden AB (publ) są oparte o stałą stopę procentową. Ich wartość wg zamortyzowanego kosztu wykazywana w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym na dzień 30 września 2018 roku wynosi 2.736 mln PLN, a wartość godziwa 2.790 mln PLN.

19.1 Kredyty bankowe, pożyczki, obligacje i leasing

	Stan na dzień 30 września 2018		Stan na dzień 31 grudnia 2017	
	Długoterminowe	Krótkoterminowe	Długoterminowe	Krótkoterminowe
Kredyty i pożyczki	5.756	2.405	5.788	570
Wyemitowane obligacje	575	2.161	2.632	1.051
Leasing	2	3	2	2
RAZEM KREDYTY BANKOWE, POŻYCZKI, OBLIGACJE I LEASING	6.333	4.569	8.422	1.623

Kredyty i pożyczki

W ramach zaprezentowanych wyżej kredytów na dzień 30 września 2018 roku Grupa Kapitałowa PGE wykazuje między innymi:

- kredyt inwestycyjny zaciągnięty przez PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. w Nordyckim Banku Inwestycyjnym w celu sfinansowania budowy bloku 858 MW w Elektrowni Bełchatów – o wartości 430 mln PLN,
- kredyt inwestycyjny zaciągnięty przez PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. w Nordyckim Banku Inwestycyjnym w celu sfinansowania modernizacji bloków energetycznych numer 1-6 w Elektrowni Turów – o łącznej wartości 45 mln PLN,
- kredyty inwestycyjne zaciągnięte przez PGE S.A. w Banku Gospodarstwa Krajowego S.A. o łącznej wartości 1.512 mln PLN,
- długoterminową umowę kredytową z konsorcjum banków w składzie: BNP Paribas S.A., Société Générale S.A., Bank Handlowy w Warszawie S.A., ING Bank Śląski S.A., Bank Zachodni WBK S.A., mBank S.A., Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A., Bank Polska Kasa Opieki S.A. zawartą 7 września 2015 roku. Umowa obejmuje udzielenie przez banki kredytu w dwóch częściach tj. kredytu terminowego do kwoty 3.630 mln PLN i kredytu odnawialnego do kwoty 1.870 mln PLN. Ostateczny dzień spłaty kredytu odnawialnego przypada na 30 kwietnia 2019 roku, a ostateczny dzień spłaty kredytu terminowego na 30 września 2023 roku. Stan zadłużenia na dzień 30 września 2018 roku wynosi 5.541 mln PLN.

27 października 2015 roku PGE S.A. zawarła z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym dwie umowy kredytowe na łączną kwotę prawie 2.000 mln PLN. Kwota 1.500 mln PLN, pozyskana na podstawie pierwszej z umów, przeznaczona zostanie na projekty związane z modernizacją i rozbudową sieci dystrybucyjnych. Środki pochodzące z drugiej umowy, czyli pozostałe 490 mln PLN, przeznaczone zostaną na finansowanie i refinansowanie budowy bloków kogeneracyjnych Elektrociepłowni Gorzów i Elektrociepłowni Rzeszów. Europejski Bank Inwestycyjny udostępni kredyty do 46 miesięcy od daty podpisania umów. Kredyt powinien zostać spłacony w ciągu 15 lat od przekazania ostatniej transzy. Na dzień 30 września 2018 roku powyższe kredyty nie były wykorzystane.

7 czerwca 2017 roku PGE S.A. zawarła Umowę Kredytu na kwotę 500 mln PLN z Europejskim Bankiem Odbudowy i Rozwoju z datą zapadalności umowy przypadającą na 7 czerwca 2028 roku. Kwota pozyskana na podstawie umowy zostanie przeznaczona na wybrane projekty związane z modernizacją i rozwojem sieci dystrybucyjnych. Na dzień 30 września 2018 roku kredyt nie był wykorzystany.

17 września 2018 roku PGE S.A. zawarła umowę kredytu odnawialnego w łącznej kwocie 4.100 mln PLN na 4 lata z konsorcjum banków w składzie: Santander Bank Polska S.A., Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A., Intesa SanPaolo S.P.A. (działający przez oddział w Polsce Intesa SanPaolo S.P.A. Spółka Akcyjna Oddział w Polsce) oraz MUFG Bank (Europe) N.V. Kredyt może zostać przeznaczony na:

- finansowanie bieżącej działalności PGE oraz Grupy PGE,
- finansowanie wydatków inwestycyjnych i kapitałowych związanych z działalnością PGE oraz Grupy PGE, oraz
- refinansowanie zobowiązań finansowych PGE oraz Grupy PGE.

Kredyt zostanie udostępniony do wykorzystania 90 dni od daty podpisania Umowy tj. od dnia 16 grudnia 2018 roku. Umowa przewiduje okresy odsetkowe nie dłuższe niż 6 miesięcy. Ostateczny dzień spłaty Kredytu przypada na dzień 16 grudnia 2022 roku. Na dzień 30 września 2018 roku kredyt nie był wykorzystany.

Ponadto Grupa wykazuje pożyczki z funduszy środowiskowych o łącznej wartości 432 mln PLN.

Na dzień 30 września 2018 roku wartość pozostających do dyspozycji limitów kredytowych w rachunku bieżącym istotnych spółek Grupy Kapitałowej PGE wyniosła 1.515 mln PLN.

Wyemitowane obligacje

Grupa finansowała działalność poprzez dwa programy emisji obligacji:

- Program emisji obligacji na kwotę 5 mld PLN kierowany do inwestorów z polskiego rynku kapitałowego. 27 czerwca 2013 roku została przeprowadzona pierwsza niepubliczna emisja 5-letnich, kuponowych obligacji na okaziciela o zmiennym oprocentowaniu w ramach niniejszego programu. Wartość nominalna emisji wyniosła 1 mld PLN, a termin zapadalności obligacji to 27 czerwca 2018 roku. W dniu 29 sierpnia 2013 roku obligacje zostały wprowadzone do obrotu w Alternatywnym Systemie Obrotu organizowanym przez BondSpot S.A. oraz Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. Wykup obligacji został dokonany 27 czerwca 2018 roku.
- Program Emisji Euroobligacji Średnioterminowych na kwotę 2 mld EUR ustanowiony w dniu 22 maja 2014 roku łącznie przez PGE S.A. oraz PGE Sweden AB (publ), spółkę w 100% zależną od PGE S.A. W ramach Programu PGE Sweden AB (publ) może emitować euroobligacje do kwoty 2 mld EUR o minimalnym terminie zapadalności 1 roku. 9 czerwca 2014 roku PGE Sweden AB (publ) wyemitowała euroobligacje w łącznej kwocie 500 mln EUR i pięcioletnim terminie zapadalności, a 1 sierpnia 2014 roku wyemitowała obligacje o wartości 138 mln EUR i okresie zapadalności 15 lat.

19.2 Zobowiązania z tytułu dostaw i usług i pozostałe zobowiązania finansowe

	Stan na dzień 30 września 2018		Stan na dzień 31 grudnia 2017	
	Długoterminowe	Krótkoterminowe	Długoterminowe	Krótkoterminowe
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	-	1.126	-	1.650
Zakup rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	-	667	-	1.418
Otrzymane kaucje i wadia	51	77	22	87
Zobowiązania z tytułu KDT	416	12	332	-
Ubezpieczenia	-	-	-	17
Inne	21	191	25	59
ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG I POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE	488	2.073	379	3.231

Pozycja „Inne” obejmuje m.in. zobowiązania PGE Dom Maklerski S.A. wobec klientów z tytułu wpłaconych środków pieniężnych oraz zobowiązania z tytułu zabezpieczeń transakcji CO₂.

20. Pozostałe zobowiązania niefinansowe krótkoterminowe

	Stan na dzień 30 września 2018	Stan na dzień 31 grudnia 2017 <i>dane przekształcone</i>
Opłaty za korzystanie ze środowiska	200	234
Zobowiązania z tytułu należnego VAT	292	126
Zobowiązania z tytułu podatku akcyzowego	121	128
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	172	257
Premie dla pracowników	296	222
Niewykorzystane urlopy	122	139
Szacunki na zobowiązania z tytułu Barbórki i dnia Energetyka	58	-
Zobowiązanie z tytułu Programów Dobrowolnych Odejść	10	49
Szacunki na zobowiązania z tyt. innych świadczeń pracowniczych	55	39
Podatek dochodowy od osób fizycznych	70	85
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń społecznych	197	246
Zaliczki otrzymane na dostawy	183	147
Zobowiązania z tytułu dywidend	25	8
Inne	49	53
POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA NIEFINANSOWE, RAZEM	1.850	1.733

Opłaty za korzystanie ze środowiska dotyczą przede wszystkim opłat za zużycie wody oraz emisję gazów w elektrowniach konwencjonalnych oraz opłat eksploatacyjnych wnoszonych przez kopalnie węgla brunatnego.

Pozycja „Inne” w głównej mierze obejmuje wpłaty na Pracowniczy Program Emerytalny oraz potrącenia z wynagrodzeń pracowników.

POZOSTAŁE NOTY OBJAŚNIAJĄCE

21. Zobowiązania i należności warunkowe. Sprawy sądowe

21.1 Zobowiązania warunkowe

	Stan na dzień 30 września 2018	Stan na dzień 31 grudnia 2017
Zabezpieczenie zwrotu dotacji z funduszy środowiskowych	727	753
Zobowiązania z tytułu pozwów sądowych	222	188
Zobowiązania z tytułu gwarancji bankowych	495	223
Roszczenia z tytułu kar umownych	-	12
Roszczenia pracowników	1	2
Inne zobowiązania warunkowe	78	74
ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE, RAZEM	1.523	1.252

Zabezpieczenie zwrotu dotacji z funduszy środowiskowych

Zobowiązania przedstawiają wartość możliwych przyszłych zwrotów środków otrzymanych przez spółki Grupy Kapitałowej PGE z funduszy środowiskowych na wybrane inwestycje. Zwrot środków będzie musiał nastąpić, jeżeli inwestycje, na które otrzymano dofinansowanie, nie przyniosą oczekiwanego efektu środowiskowego.

Zobowiązania z tytułu pozwów sądowych

Spór z WorleyParsons

Zobowiązanie warunkowe dotyczy głównie sporu z WorleyParsons, który wystąpił z pozwem o zapłatę kwoty 59 mln PLN tytułem należnego w ocenie powoda wynagrodzenia oraz zwrotu kwoty, zdaniem powoda nienależnie pobranej przez PGE EJ 1 sp. z o.o. z gwarancji bankowej, a następnie rozszerzył powództwo do kwoty 104 mln PLN (tj. o kwotę 45 mln PLN). W dniu 31 marca 2018 roku spółka złożyła odpowiedź na rozszerzone powództwo WorleyParsons. Grupa nie uznaje zgłoszonych w stosunku do niej roszczeń, a ewentualne ich zasądzenie przez sąd uważa za mało prawdopodobne.

Roszczenia dotyczące umów sprzedaży praw majątkowych zawartych z Energa Obrót S.A.

W październiku 2017 roku PGE Energia Odnawialna S.A. oraz PGE Energia Natury sp. z o. o. (przejęta przez PGE Energia Odnawialna S.A.) otrzymały pozwy, w których Energa Obrót S.A. wносиła o ustalenie nieistnienia stosunków prawnych, które powstały wskutek zawarcia w 2009 roku umów sprzedaży praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia energii elektrycznej z FW Kiselice, FW Koniecwałd (Malbork) oraz FW Galicja. Żądania wszystkich pozwów Energa Obrót S.A. opierała na zarzucie zawierania umów wykonawczych (umów sprzedaży konkretnych praw majątkowych) z pominięciem ustawy Prawo zamówień publicznych. Alternatywnie, w przypadku uznania, że umowy ramowe są umowami o udzielenie zamówienia publicznego, Energa Obrót S.A. zarzucała w pozwie bezwzględną nieważność umów, gdyż zostały one zawarte z naruszeniem ustawy Prawo zamówień publicznych. W listopadzie 2017 roku spółki PGE złożyły odpowiedzi na pozwy, w których wskazały na bezpodstawność zarzutów Energa Obrót S.A.

Postępowania w tych sprawach są w toku. We wszystkich sprawach Sądy skierowały strony do mediacji, której aktualny termin zakończenia został wyznaczony na dzień 15 grudnia 2018 roku.

Dodatkowo wnioskami z września 2017 roku Energa Obrót S.A. wezwała PGE Energia Odnawialna S.A. i PGE Energia Natury sp. z o. o. (obecnie przejęta przez PGE Energia Odnawialna S.A.) do ugodowego rozwiązania sporów o zapłatę roszczenia o łącznej wartości 71 mln PLN z tytułu nienależnie uiszczonych świadczeń na podstawie nieważnych umów z 2009 roku. Na posiedzeniach, które odbyły się w listopadzie i grudniu 2017 roku nie doszło do zawarcia ugód. W związku z tym w niniejszym sprawozdaniu roszczenia o wartości 71 mln PLN zostały wykazane jako zobowiązania warunkowe. Grupa nie uznaje zgłoszonych w stosunku do niej roszczeń, a ewentualne ich zasądzenie przez sąd uważa za mało prawdopodobne.

Energa Obrót S.A. powołując się na nieważność umów z 2009 roku odmówiła nabycia praw majątkowych powstałych w związku z produkcją energii elektrycznej odnawialnej w FW Kiselice, FW Koniecwałd (Malbork) oraz FW Galicja, co stanowiło naruszenie postanowień umowy i spowodowało powstanie roszczeń z tytułu kar umownych w wysokości 36 mln PLN (ujęte jako przychody w 2017 roku w kwocie 16 mln PLN i 20 mln PLN w bieżącym okresie). Wobec odmowy zapłaty kar umownych, PGE Energia Odnawialna S.A. zamierza dochodzić ich zapłaty w toku postępowania sądowego. W dniu 25 kwietnia 2018 roku na pierwszej rozprawie, PGE Energia Odnawialna S.A. złożyła powództwo wzajemne o zapłatę kwoty głównej wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie z tytułu naliczenia kar umownych w związku z niewykonaniem umowy w zakresie FW Kiselice przez Energa Obrót S.A. Sąd - wobec skierowania stron do mediacji - nie wyznaczył terminu na złożenie odpowiedzi na pozew wzajemny przez Energa Obrót S.A.

Szacowany wolumen zielonych certyfikatów, objętych ww. umowami z Energa Obrót S.A. wynosi 807 tys. MWh. Powyższa wielkość została obliczona według wielkości produkcji za okres od lipca 2017 roku (FW Koniecwałd/Malbork) lub od sierpnia 2017 roku (pozostałe farmy) do końca zakładanych okresów wsparcia dla poszczególnych farm wiatrowych.

Zobowiązania z tytułu gwarancji bankowych

Zobowiązania w znacznej mierze przedstawiają wystawione przez banki gwarancje wniesione jako depozyt celem zabezpieczenia transakcji giełdowych wynikających z członkostwa w Giełdowej Izbie Rozrachunkowej. Na dzień 30 września 2018 roku łączna kwota gwarancji wystawionych przez banki wynosiła 491 mln PLN (215 mln PLN w okresie porównawczym).

Inne zobowiązania warunkowe

Na inne zobowiązania warunkowe składa się w głównej mierze wartość potencjalnego powództwa WorleyParsons w wysokości 33 mln PLN, co zostało opisane powyżej a także kwota 42 mln PLN dotycząca ryzyka poniesienia dodatkowych kosztów związanych z programami finansowania dłużnego w Grupie Kapitałowej PGE.

21.2 Pozostałe istotne kwestie związane ze zobowiązaniami warunkowymi

Bezumowne korzystanie z nieruchomości

Jak zostało przedstawione w nocie 18.5 Grupa Kapitałowa PGE tworzy rezerwę na spory dotyczące bezumownego korzystania z nieruchomości służących działalności dystrybucyjnej, które zostały zgłoszone w postępowaniu sądowym. Ponadto w Grupie Kapitałowej PGE występują spory na wcześniejszych etapach postępowania, a także nie można wykluczyć zwiększenia liczby i wartości podobnych roszczeń w przyszłości.

Zobowiązania kontraktowe dotyczące zakupu paliw

Zgodnie z zawartymi umowami na zakup paliw (głównie węgla i gazu), Grupa Kapitałowa PGE zobowiązana jest do odebrania określonej minimalnej ilości paliw, a także do nieprzekroczenia określonej wielkości maksymalnej poboru gazu w poszczególnych godzinach i miesiącach. Brak odebrania minimalnych ilości paliw określonych w umowach może skutkować koniecznością uiszczenia odpowiednich opłat (w przypadku paliwa gazowego ilości nieodebrane przez poszczególne elektrociepłownie, ale opłacone, mogą być odebrane w ciągu kolejnych trzech lat umownych). W ocenie Grupy Kapitałowej PGE warunki dostaw paliw do jednostek wytwórczych w przytoczonym powyżej zakresie nie odbiegają od warunków dostaw do innych elektrowni stosowanych na polskim rynku.

21.3 Należności warunkowe

Na dzień sprawozdawczy Grupa Kapitałowa posiada należności warunkowe na kwotę 25 mln PLN z tytułu niezbilansowania zakupu i sprzedaży energii na rynku krajowym (10 mln PLN w okresie porównawczym).

21.4 Inne sprawy sądowe i sporne

Kwestia odszkodowania dotyczącego konwersji akcji

Byli akcjonariusze PGE Górnictwo i Energetyka S.A. występowali do sądów z wnioskami o zawezwanie PGE S.A. do prób ugodowych o zapłatę odszkodowania z tytułu nieprawidłowego ich zdaniem ustalenia parytetu wymiany akcji spółki PGE Górnictwo i Energetyka S.A. na akcje PGE S.A. w procesie konsolidacji, jaki miał miejsce w 2010 roku. Łączna wartość dotychczasowych roszczeń wynikających z zawezwań do prób ugodowych skierowanych przez byłych akcjonariuszy PGE Górnictwo i Energetyka S.A. wynosi ponad 10 mln PLN.

Niezależnie od powyższego 12 listopada 2014 roku spółka Socrates Investment S.A. (nabywca wierzytelności od byłych akcjonariuszy PGE Górnictwo i Energetyka S.A.) złożyła pozew sądowy o zasądzenie odszkodowania w łącznej kwocie ponad 493 mln PLN (plus odsetki) za szkodę poniesioną w związku z nieprawidłowym (jej zdaniem) ustaleniem parytetu wymiany akcji w procesie połączenia spółki PGE Górnictwo i Energetyka S.A. z PGE S.A. Spółka złożyła odpowiedź na pozew i obecnie toczy się postępowanie sądowe w pierwszej instancji. Wyznaczony został termin rozprawy na dzień 20 listopada 2018 roku.

Ponadto z podobnym roszczeniem wystąpiła spółka Pozwy sp. z o.o., nabywca wierzytelności byłych akcjonariuszy spółki PGE Elektrownia Opole S.A.. Spółka Pozwy sp. z o.o. pozwem wniesionym do Sądu Okręgowego w Warszawie przeciwko PGE GiEK S.A., PGE S.A. oraz PwC Polska sp. z o.o. (dalej jako Pozwani) wniosła o zasądzenie od Pozwanych na zasadzie in solidum, ewentualnie solidarnie na rzecz Pozwy sp. z o.o. odszkodowania w łącznej kwocie ponad 260 mln PLN wraz z odsetkami z tytułu rzekomo nieprawidłowego (jej zdaniem) ustalenia stosunku wymiany akcji PGE Elektrownia Opole S.A. na akcje PGE GiEK S.A. w procesie łączenia tych spółek. Pozew ten został do PGE S.A. doręczony 9 marca 2017 roku, zaś termin na złożenie odpowiedzi na pozew został wyznaczony przez sąd do 9 lipca 2017 roku. Spółki: PGE S.A. i PGE GiEK S.A. 8 lipca 2017 roku złożyły odpowiedź na pozew. Sąd Okręgowy w Warszawie w dniu 28 września 2018 roku ogłosił wyrok w pierwszej instancji - pozew spółki Pozwy sp. z o.o. skierowany przeciwko PGE S.A., PGE GiEK S.A. oraz PWC Polska sp. z o.o. został oddalony.

Spółki z Grupy PGE nie uznają żądań Socrates Investment S.A., Pozwy sp. z o.o. oraz pozostałych akcjonariuszy występujących z zawezwaniami do prób ugodowych. Zdaniem PGE S.A. roszczenia te są bezzasadne, a cały proces konsolidacji był przeprowadzony rzetelnie i prawidłowo. Sama wartość akcji spółek podlegających połączeniu została określona przez niezależną spółkę PwC Polska sp. z o.o. Dodatkowo plany połączenia ww. spółek, w tym parytety wymiany akcji, były badane w zakresie poprawności i rzetelności przez wyznaczonego przez sąd rejestrowy biegłego, który nie stwierdził żadnych nieprawidłowości. Następnie sąd zarejestrował połączenia ww. spółek.

Na zgłoszone roszczenie Grupa PGE nie utworzyła rezerwy.

Pozwy o stwierdzenie nieważności uchwał Walnych Zgromadzeń

15 marca 2017 roku do PGE S.A. wpłynął odpis pozwu wniesionego przez jednego z akcjonariuszy do Sądu Okręgowego w Warszawie. Akcjonariusz w pozwie wnosi o uchylenie uchwały nr 4 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki z 5 września 2016 roku. Spółka złożyła odpowiedź na pozew.

W dniu 11 października 2017 roku Sąd Okręgowy w Warszawie, po rozpatrzeniu w dniu 11 października 2017 roku na posiedzeniu niejawnym sprawy z powództwa akcjonariusza wydał postanowienie o skierowaniu stron do mediacji.

PGE S.A. podjęła decyzję o nie przystąpieniu do mediacji. Sąd Okręgowy w Warszawie w dniu 15 marca 2018 roku wydał wyrok oddalający w całości powództwo akcjonariusza. Wyrok jest prawomocny.

Wypowiedzenie umów na zakup praw majątkowych przez Enea S.A.

W październiku i listopadzie 2016 roku spółki PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A., PGE Energia Odnawialna S.A. oraz PGE Energia Natury PEW sp. z o.o. (przejęta przez PGE Energia Odnawialna S.A.) otrzymały z Enea S.A. oświadczenia o wypowiedzeniu długoterminowych umów sprzedaży praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia energii z odnawialnych źródeł tzw. „zielonych certyfikatów”. W uzasadnieniu wypowiedzeń Enea S.A. twierdziła, że spółki poważnie naruszyły postanowienia tych umów w postaci nieprzystąpienia do renegocjacji postanowień umów w trybie kontraktowym zgodnie z klauzulą adaptacyjną, o których przeprowadzenie wystąpiła Enea S.A. w lipcu 2015 roku w związku z rzekomą zmianą regulacji prawnych mających wpływ na wykonywanie tych umów.

Zdaniem Grupy Kapitałowej PGE, oświadczenia o wypowiedzeniu umów przedstawione przez Enea S.A. zostały złożone z naruszeniem warunków umownych. Spółki podjęły stosowne kroki w celu dochodzenia swoich praw. Wobec odmowy wykonywania długoterminowych umów przez Enea S.A. w postaci nabywania praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia otrzymanych przez spółki z Grupy PGE w związku z produkcją energii elektrycznej odnawialnej, PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. oraz PGE Energia Natury PEW sp. z o.o. wystąpiły przeciwko Enea S.A. z żądaniem zapłaty kar umownych, a PGE Energia Odnawialna S.A. z żądaniem zapłaty odszkodowania z tytułu poniesionej z tego tytułu szkody. Postępowania we wszystkich sprawach są w toku.

W związku z tym, że zdaniem Grupy Kapitałowej PGE, oświadczenia o wypowiedzeniu umów przedstawione przez Enea S.A. zostały złożone z naruszeniem warunków umownych, na dzień 30 września 2018 roku Grupa rozpoznała należności z tytułu kar umownych i odszkodowań w wysokości 130 mln PLN (z tego 2 mln PLN ujęto w przychodach bieżącego okresu). Jednocześnie zapasy praw majątkowych, które były pierwotnie wyceniane w wartościach wynikających z zawartych umów zostały objęte odpisem do wysokości cen rynkowych. Zdaniem spółek Grupy Kapitałowej PGE, opierając się między innymi na dostępnych opiniach prawnych, korzystne rozstrzygnięcie powyższych sporów jest bardziej prawdopodobne niż rozstrzygnięcie niekorzystne.

Szacowany wolumen zielonych certyfikatów, objętych umowami z Enea S.A., wynosi ok. 2.664 tys. MWh. Powyższa wielkość została obliczona za okres od daty wypowiedzenia umów końca pierwotnie zakładanego okresu obowiązywania umów.

Dodatkowo, PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A., PGE Energia Natury PEW sp. z o.o. (przejęta przez PGE Energia Odnawialna S.A.) oraz PGE Energia Odnawialna S.A. wystąpiły z powództwami przeciwko Enea S.A. o zapłatę należności w łącznej wysokości 48 mln PLN z tytułu wystawionych na rzecz Enea S.A. faktur sprzedaży praw majątkowych na podstawie umów. Enea S.A. odmówiła zapłaty tych należności twierdząc, że je skutecznie potrąciła ze swoimi wierzytelnościami wobec spółek z Grupy z tytułu odszkodowania naliczonego w związku z rzekomą szkodą powstałą wskutek nieprzystąpienia przez spółki do renegocjacji umowy w trybie kontraktowym. Zdaniem spółek Grupy potrącenia są bezskuteczne, ponieważ wierzytelności Enea S.A. o zapłatę odszkodowania nigdy nie powstały, brak jest również podstaw do uznania stanowiska Enea S.A., że doszło do naruszenia przez spółki jakichkolwiek postanowień umownych. Postępowania są w toku, a kolejne rozprawy zostały wyznaczone na listopad i grudzień 2018 roku.

22. Rozliczenia podatkowe

Obowiązki i uprawnienia podatkowe są określone w Konstytucji, ustawach podatkowych oraz ratyfikowanych umowach międzynarodowych. Zgodnie z ordynacją podatkową podatek definiuje się jako publicznoprawne, nieodpłatne przymusowe oraz bezzwrotne świadczenie pieniężne na rzecz Skarbu Państwa, województwa, powiatu lub gminy, wynikające z ustawy podatkowej. Uwzględniając kryterium przedmiotowe, obowiązujące w Polsce podatki można uszeregować w pięciu grupach: opodatkowanie dochodów, opodatkowanie obrotu, opodatkowanie majątku, opodatkowanie czynności, oraz inne opłaty, nie zaklasyfikowane gdzie indziej.

Z punktu widzenia działalności podmiotów gospodarczych zasadnicze znaczenie ma opodatkowanie dochodów (podatek dochodowy od osób prawnych), opodatkowanie obrotów (podatek od towarów i usług VAT, podatek akcyzowy) oraz opodatkowanie majątku (podatek od nieruchomości i od środków transportowych). Nie można pominąć innych opłat i wpłat, które zaklasyfikować można jako quasi – podatki. Wśród nich wymienić należy między innymi składki na ubezpieczenia społeczne.

Podstawowe stawki podatkowe kształtowały się następująco: w 2018 roku stawka podatku dochodowego od osób prawnych – 19%, dla małych przedsiębiorców możliwa jest stawka 15%, podstawowa stawka podatku VAT - 23%, obniżone: 8%, 5%, 0%, ponadto, niektóre towary i usługi są objęte zwolnieniem z podatku VAT.

System podatkowy w Polsce charakteryzuje duża zmienność przepisów podatkowych, wysoki stopień ich skomplikowania, wysokie potencjalne kary przewidziane w razie popełnienia przestępstwa lub wykroczenia skarbowego. Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności, podlegające regulacjom (kontroli celnej, czy dewizowej) mogą być przedmiotem kontroli odpowiednich władz, które uprawnione są do nakładania kar i sankcji wraz z odsetkami karnymi. Kontrolą mogą być objęte rozliczenia podatkowe przez okres 5 lat od końca roku kalendarzowego, w którym upłynął termin płatności podatku.

Podatkowa Grupa Kapitałowa

18 września 2014 roku została zawarta na okres 25 lat umowa podatkowej grupy kapitałowej pod nazwą „PGK PGE 2015”, dla której PGE S.A. jest spółką reprezentującą.

Spółki tworzące podatkową grupę kapitałową muszą spełnić szereg wymogów, obejmujących między innymi: odpowiedni poziom kapitałów, udział spółki dominującej w kapitałach spółek tworzących PGK na poziomie minimum 75%, brak powiązań kapitałowych między spółkami zależnymi, brak zaległości podatkowych, osiągnięcie udziału dochodu w przychodach na poziomie przynajmniej 2% (liczonego dla całej PGK) oraz zawieranie transakcji z podmiotami spoza PGK wyłącznie na warunkach rynkowych. Naruszenie powyższych wymogów będzie oznaczać rozwiązanie podatkowej grupy kapitałowej i utratę przez nią statusu podatnika. Od momentu rozwiązania każda ze spółek wchodzących w skład podatkowej grupy kapitałowej staje się samodzielnym podatnikiem dla podatku CIT.

Zmiany w podatku CIT obowiązujące od 1 stycznia 2018 roku

W wyniku zmian przepisów począwszy od 2018 roku przychody podatników zostały rozdzielone na dwa źródła: z działalności gospodarczej (operacyjnej) i z zysków kapitałowych. Oznacza to, że każde źródło przychodów będzie rozliczane oddzielnie i spółki nie mogą kompensować strat poniesionych na jednym źródle z dochodami realizowanymi na źródle drugim. Do źródła „zyski kapitałowe” zalicza się między innymi: dywidendy, przychody uzyskane w wyniku łączenia lub podziału spółek, wniesienia aportu, zbycia udziałów (akcji), zbycia nabytych wierzytelności, przychody z praw majątkowych (praw autorskich, licencji) oraz przychody z papierów wartościowych.

Zgodnie z obecnymi szacunkami wprowadzenie dwóch źródeł przychodów nie powinno istotnie wpłynąć na obciążenia podatkowe Grupy Kapitałowej PGE.

Mechanizm podzielonej płatności w VAT

Począwszy od 1 lipca 2018 roku został wprowadzony tzw. mechanizm podzielonej płatności podatku VAT. Rozwiązanie to ma uszczelnić system podatkowy poprzez wydzielenie kwot VAT z przelewów realizowanych przez nabywców towarów i usług i lokowanie ich na dedykowanych rachunkach VAT sprzedawcy. Środki zgromadzone na rachunku VAT będą mogły być wykorzystane tylko do płatności podatku VAT z otrzymanych faktur oraz rozliczenia podatku VAT z urzędem skarbowym. Korzystanie z podzielonej płatności VAT jest uprawnieniem nabywcy, ale nie jego obowiązkiem.

Wprowadzenie mechanizmu podzielonej płatności może wpłynąć na wzrost długu netto oraz na wzrost relacji długu netto do EBITDA. Na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego nie ma ustalonej praktyki, w jaki sposób środki pieniężne na rachunkach VAT zostaną uwzględnione w wyliczeniach wskaźników zadłużenia, które są przedstawiane instytucjom finansującym. Grupa Kapitałowa PGE zamierza efektywnie wykorzystywać środki otrzymywane od kontrahentów na rachunkach VAT do płatności swoich zobowiązań zawierających podatek VAT. Wysokość środków na rachunkach VAT w danym dniu będzie zależeć w głównej mierze od tego, jak wielu kontrahentów Grupy Kapitałowej PGE skorzysta z mechanizmu oraz relacji między terminami płatności należności i zobowiązań. Według stanu na dzień 30 września 2018 roku salda środków pieniężnych na rachunkach VAT wyniosły łącznie około 70 mln PLN.

Podatek akcyzowy

W związku z nieprawidłową implementacją przepisów unijnych do polskiego systemu prawnego w spółce PGE GiEK S.A. w 2009 roku rozpoczęły się postępowania w zakresie uzyskania zwrotu nienależnie uiszczanego podatku akcyzowego w okresie styczeń 2006 – luty 2009 roku. Nieprawidłowość polegała na opodatkowaniu energii elektrycznej na pierwszym etapie jej sprzedaży, tj. przez producentów, podczas gdy powinna być opodatkowana sprzedaż na rzecz tzw. nabywców końcowych.

Sądy administracyjne rozpatrując skargi spółki w zakresie roszczeń restytucyjnych na wydawane przez organy podatkowe decyzje odmawiające stwierdzenia nadpłaty akcyzy orzekały, iż spółka nie poniosła ciężaru ekonomicznego nienależnie uiszczanego podatku akcyzowego (co w świetle uchwały NSA z dnia 22 czerwca 2011 roku sygn. akt I GPS 1/11 wyklucza możliwość zwrotu nadpłaty). Zdaniem NSA roszczenia, które spółka wykazywała, w szczególności za pomocą analiz ekonomicznych, mają charakter kompensacyjny i w związku z tym mogą być dochodzone wyłącznie przed sądami cywilnymi. W związku z powyższym PGE GiEK S.A. podjęła decyzję o wycofaniu się z postępowań w zakresie roszczeń restytucyjnych. Obecnie działania w zakresie nadpłaty podatku akcyzowego prowadzone są na drodze cywilnej i zmierzają do zawarcia ugody ze Skarbem Państwa w zakresie roszczeń kompensacyjnych.

Z uwagi na istotną niepewność odnośnie ostatecznego rozstrzygnięcia powyższej kwestii Grupa nie ujmuje w sprawozdaniu finansowym żadnych skutków związanych z ewentualnym uzyskaniem odszkodowania na drodze cywilnej w związku z nienależnie uiszczanym podatkiem akcyzowym.

Podatek od nieruchomości

Mając na uwadze toczące się spory Grupa Kapitałowa PGE utworzyła na dzień sprawozdawczy rezerwy na podatek od nieruchomości w wysokości 85 mln PLN. Rezerwy te w większości dotyczą postępowań podatkowych w zakresie podatku od nieruchomości w wybranych elektrowniach. Spór toczy się w zakresie przedmiotu opodatkowania i dotyczy głównie rozstrzygnięcia, czy instalacje w budynkach oraz wolno stojące urządzenia techniczne podlegają odrębnemu opodatkowaniu jako samoistne budowle. Postępowania podatkowe znajdują się obecnie na różnych szczeblach organów podatkowych, tj. przed organami pierwszej instancji (wójt, burmistrz), przed samorządowymi kolegiami odwoławczymi oraz przed sądami administracyjnymi.

W wyniku wejścia w życie nowelizacji ustawy o odnawialnych źródłach energii (Dz.U. z 7.06.2018 poz.1276), z mocą od 1 stycznia 2018 roku, przywrócone zostały zasady opodatkowania podatkiem od nieruchomości dla elektrowni wiatrowych, jakie funkcjonowały do końca 2016 roku. W związku z powyższym obecnie podstawą opodatkowania elektrowni są elementy budowlane elektrowni wiatrowej, a nie całość elektrowni wiatrowej.

23. Informacja o podmiotach powiązanych

Transakcje Grupy Kapitałowej PGE z jednostkami powiązаныmi są dokonywane w oparciu o ceny rynkowe dostarczanych towarów, produktów i usług lub oparte są o koszt ich wytworzenia.

23.1 Jednostki stowarzyszone i współkontrolowane

Łączna wartość transakcji, sald z jednostkami stowarzyszonymi i współkontrolowanymi została przedstawiona w tabeli poniżej.

	Okres zakończony 30 września 2018	Okres zakończony 30 września 2017
Sprzedaż do jednostek stowarzyszonych i współkontrolowanych	14	7
Zakupy od jednostek stowarzyszonych i współkontrolowanych	1.472	1.217
	Stan na dzień 30 września 2018	Stan na dzień 31 grudnia 2017
Należności handlowe od jednostek stowarzyszonych i współkontrolowanych	4	9
Zobowiązania handlowe wobec jednostek stowarzyszonych i współkontrolowanych	177	180

Powyższe obroty i salda uwzględniają transakcje z Polską Grupą Górniczą S.A. oraz Polimex-Mostostal S.A.

23.2 Spółki zależne od Skarbu Państwa

Dominującym właścicielem PGE Polskiej Grupy Energetycznej S.A. jest Skarb Państwa, w związku z tym zgodnie z MSR 24 *Ujawnianie informacji na temat podmiotów powiązanych* spółki Skarbu Państwa są traktowane jako podmioty powiązane. Spółki Grupy PGE identyfikują szczegółowo transakcje z około 40 najważniejszymi spółkami zależnymi od Skarbu Państwa.

Łączna wartość transakcji, sald z powyższymi jednostkami została przedstawiona w tabeli poniżej.

	Okres zakończony 30 września 2018	Okres zakończony 30 września 2017
Sprzedaż na rzecz podmiotów powiązanych	1.402	1.516
Zakupy od podmiotów powiązanych	3.415	2.804
	Stan na dzień 30 września 2018	Stan na dzień 31 grudnia 2017
Należności handlowe od podmiotów powiązanych	203	280
Zobowiązania handlowe wobec podmiotów powiązanych	472	629

Największe transakcje z udziałem spółek Skarbu Państwa dotyczą spółek Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A., Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A., PKP Cargo S.A., Grupa LOTOS S.A., Zakłady Azotowe PUŁAWY S.A., Enea S.A., PKN Orlen S.A. oraz zakupu węgla od Jastrzębskiej Spółki Węglowej S.A., Katowickiego Holdingu Węglowego S.A. (w okresie porównawczym) oraz Węglókoks S.A.

Ponadto Grupa Kapitałowa PGE dokonuje istotnych transakcji na rynku energii za pośrednictwem Towarowej Giełdy Energii S.A. Z uwagi na fakt, iż jednostka ta zajmuje się jedynie organizacją obrotu giełdowego, zakup i sprzedaż za jej pośrednictwem nie są traktowane jako transakcje z podmiotem powiązanym.

23.3 Wynagrodzenie kadry kierowniczej

Główna kadra kierownicza obejmuje Zarząd i Radę Nadzorczą jednostki dominującej oraz istotnych spółek zależnych.

<i>tys. PLN</i>	Okres zakończony 30 września 2018	Okres zakończony 30 września 2017
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (wynagrodzenia i narzuty)	27.603	23.756
Świadczenia po okresie zatrudnienia	3.325	2.035
ŁĄCZNA KWOTA WYNAGRODZENIA GŁÓWNEJ KADRY KIEROWNICZEJ	30.928	25.791
Wynagrodzenie kadry kierowniczej spółek działalności pozostałej	15.611	10.734
ŁĄCZNA KWOTA WYNAGRODZENIA KADRY KIEROWNICZEJ	46.539	36.525

<i>tys. PLN</i>	Okres zakończony 30 września 2018	Okres zakończony 30 września 2017
Zarząd jednostki dominującej	5.847	5.388
<i>w tym świadczenia po okresie zatrudnienia</i>	-	116
Rada Nadzorcza jednostki dominującej	507	595
Zarządy - jednostki zależne	22.354	17.917
Rady Nadzorcze - jednostki zależne	2.220	1.891
RAZEM	30.928	25.791
Wynagrodzenie kadry kierowniczej spółek działalności pozostałej	15.611	10.734
ŁĄCZNA KWOTA WYNAGRODZENIA KADRY KIEROWNICZEJ	46.539	36.525

Do 30 czerwca 2017 roku Członkowie Zarządów spółek Grupy Kapitałowej PGE byli zatrudnieni w oparciu o umowy cywilne i umowy o pracę. Od końca czerwca 2017 roku w spółkach GK PGE (pośrednio i bezpośrednio zależnych) realizowana jest zasada, że członkowie zarządów zatrudniani są na podstawie umowy o świadczenie usług zarządzania, z uwzględnieniem przepisów ustawy z dnia 9 czerwca 2016 roku o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami (Dz.U.2017.2190 t.j. z dnia 2017.11.28). Ustalając wynagrodzenia członków organów zarządzających i nadzorczych pod uwagę bierze się skalę działalności spółki, w szczególności wartości jej aktywów, osiągniętych przychodów i wielkości zatrudnienia.

Wzrost wynagrodzenia kadry kierowniczej spółek działalności pozostałej w okresie zakończonym dnia 30 września 2018 roku w porównaniu do analogicznego okresu roku poprzedniego wynika głównie z konsolidacji jednostek objętych kontrolą w wyniku nabycia aktywów EDF.

W nocie 7.2 niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Koszty w układzie rodzajowym i kalkulacyjnym wynagrodzenia z tego tytułu są prezentowane w pozycji koszty świadczeń pracowniczych oraz pozycji pozostałe koszty rodzajowe.

24. istotne zdarzenia oraz zdarzenia po zakończeniu okresu sprawozdawczego

24.1 Wezwanie na zakup 100% akcji Polenergia S.A.

22 maja 2018 roku PGE, za pośrednictwem Pekao Investment Banking S.A., ogłosiła wezwanie do zapisywania się na sprzedaż 45.443.547 akcji zwykłych na okaziciela, tj. wszystkich akcji wyemitowanych przez Polenergia S.A., uprawniających do wykonywania 100% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu Polenergia S.A., po cenie 16,29 zł za każdą akcję. PGE jest także podmiotem nabywającym akcje w Wezwaniu. W ramach realizacji transakcji w drodze wezwania zostało udzielone zabezpieczenie w formie gwarancji bankowej za zobowiązania PGE, której wystawcą jest Bank Polska Kasa Opieki S.A. a beneficjentem gwarancji jest PEKAO Investment Banking S.A. Gwarancja Bankowa została wystawiona w dniu 22 maja 2018 roku na kwotę 740 mln PLN z terminem ważności do dnia 21 listopada 2018 roku.

Wezwanie zostało ogłoszone pod warunkami wskazanymi w treści Wezwania, obejmującymi:

- uzyskanie bezwarunkowej zgody Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów na koncentrację przedsiębiorstw polegającą na przejściu kontroli nad Polenergia S.A.,
- objęcie zapisami w Wezwaniu akcji Polenergia S.A. stanowiących co najmniej 66% ogólnej liczby akcji Polenergia S.A.,
- powołanie w skład Rady Nadzorczej Polenergia S.A. kandydatów wskazanych przez PGE,
- podjęcie przez walne zgromadzenie Polenergia S.A. uchwały w sprawie zmian w statucie Polenergia S.A. oraz
- zawarcie przez PGE i Polenergia S.A. umowy o współpracy strategicznej i integracji Polenergia S.A. w ramach Grupy PGE.

W związku z nieziszczeniem się niektórych z powyższych warunków PGE podjęła decyzję o odstąpieniu od nabycia akcji Polenergia S.A.

24.2 Istotne zdarzenia po zakończeniu okresu sprawozdawczego

Po zakończeniu okresu sprawozdawczego, do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania nie wystąpiły istotne zdarzenia wymagające ujęcia w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

II. KWARTALNA INFORMACJA FINANSOWA PGE POLSKA GRUPA ENERGETYCZNA S.A. ZA OKRES 3 I 9 MIESIĘCY ZAKOŃCZONY 30 WRZEŚNIA 2018 ROKU ZGODNA Z MSSF UE

JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

	3 m-ce zakończone 30 września 2018 <i>(niebadane)</i>	9 m-cy zakończone 30 września 2018 <i>(niebadane)</i>	3 m-ce zakończone 30 września 2017 <i>(niebadane)</i>	9 m-cy zakończone 30 września 2017 <i>(niebadane)</i>
RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT				
PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY	2.779	7.958	2.213	6.804
Koszt własny sprzedaży	(2.560)	(7.351)	(2.031)	(6.243)
ZYSK BRUTTO ZE SPRZEDAŻY	219	607	182	561
Koszty sprzedaży i dystrybucji	(4)	(13)	(3)	(13)
Koszty ogólnego zarządu	(51)	(155)	(37)	(109)
Pozostałe przychody operacyjne	2	5	1	2
Pozostałe koszty operacyjne	(2)	(6)	(1)	(9)
ZYSK Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ	164	438	142	432
Przychody finansowe	138	377	94	4.468
Koszty finansowe	(101)	(312)	(75)	(302)
ZYSK BRUTTO	201	503	161	4.598
Bieżący podatek dochodowy	3	(48)	(11)	7
Odroczony podatek dochodowy	(8)	(3)	1	(2)
ZYSK NETTO ZA OKRES SPRAWOZDAWCZY	196	452	151	4.603
INNE CAŁKOWITE DOCHODY				
Pozycje, które mogą w przyszłości zostać rozliczone z wynikiem:				
Wyceny instrumentów zabezpieczających	(7)	(32)	11	(59)
Podatek odroczony	1	6	(2)	11
INNE DOCHODY ZA OKRES SPRAWOZDAWCZY, NETTO	(6)	(26)	9	(48)
RAZEM CAŁKOWITE DOCHODY	190	426	160	4.555
ZYSK NETTO I ROZWODNIONY ZYSK NETTO NA JEDNĄ AKCJĘ (W ZŁOTYCH)	0,10	0,24	0,08	2,46

JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

	Stan na dzień 30 września 2018 <i>(niebadane)</i>	Stan na dzień 31 grudnia 2017 <i>(badane) dane przekształcone</i>
AKTYWA TRWAŁE		
Rzeczowe aktywa trwałe	169	176
Wartości niematerialne	1	3
Należności finansowe	13.180	11.840
Instrumenty pochodne i inne aktywa wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	247	216
Udziały i akcje w jednostkach zależnych	32.704	32.568
Udziały i akcje w innych jednostkach powiązanych	88	84
	46.389	44.887
AKTYWA OBROTOWE		
Zapasy	863	2
Należności z tytułu dostaw i usług i pozostałe należności	4.167	2.636
Instrumenty pochodne	16	54
Pozostałe aktywa krótkoterminowe	47	220
Należności z tytułu podatku dochodowego	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	631	1.832
	5.724	4.744
SUMA AKTYWÓW	52.113	49.631
KAPITAŁ WŁASNY		
Kapitał podstawowy	19.165	19.165
Kapitał zapasowy	19.872	15.328
Kapitał z wyceny instrumentów finansowych	84	110
Zyski zatrzymane	449	4.541
	39.570	39.144
ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE		
Rezerwy długoterminowe	20	20
Kredyty, pożyczki, obligacje	5.651	7.714
Instrumenty pochodne	7	5
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	9	13
Pozostałe zobowiązania	21	23
	5.708	7.775
ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE		
Rezerwy krótkoterminowe	1	2
Kredyty, pożyczki, obligacje, cash pooling	5.954	1.764
Instrumenty pochodne	34	27
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług i pozostałe zobowiązania	644	682
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	107	176
Pozostałe zobowiązania niefinansowe	95	61
	6.835	2.712
RAZEM ZOBOWIĄZANIA	12.543	10.487
SUMA KAPITAŁÓW I ZOBOWIĄZAŃ	52.113	49.631

* przekształcenie danych porównawczych zostało opisane w nocie 1. kwartalnej informacji finansowej

JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITAŁACH WŁASNYCH

	Kapitał podstawowy	Kapitał zapasowy	Kapitał z wyceny instrumentów finansowych	Zyski zatrzymane	Razem kapitał własny
NA DZIEŃ 1 STYCZNIA 2018 ROKU	19.165	15.328	110	4.541	39.144
Zysk netto za okres sprawozdawczy	-	-	-	452	452
Inne całkowite dochody	-	-	(26)	-	(26)
CAŁKOWITE DOCHODY ZA OKRES	-	-	(26)	452	426
Podział zysków lat ubiegłych	-	4.544	-	(4.544)	-
Pozostałe zmiany	-	-	-	-	-
NA DZIEŃ 30 WRZEŚNIA 2018 ROKU	19.165	19.872	84	449	39.570
	Kapitał podstawowy	Kapitał zapasowy	Kapitał z wyceny instrumentów finansowych	Zyski zatrzymane	Razem kapitał własny
NA DZIEŃ 1 STYCZNIA 2017 ROKU	19.165	13.730	149	1.594	34.638
Zysk netto za okres sprawozdawczy	-	-	-	4.603	4.603
Inne całkowite dochody	-	-	(48)	-	(48)
CAŁKOWITE DOCHODY ZA OKRES	-	-	(48)	4.603	4.555
Podział zysków lat ubiegłych	-	1.598	-	(1.598)	-
Pozostałe zmiany	-	-	-	-	-
NA DZIEŃ 30 WRZEŚNIA 2017 ROKU	19.165	15.328	101	4.599	39.193

JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z PRZEŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

	Okres zakończony 30 września 2018 <i>(niebadane)</i>	Okres zakończony 30 września 2017 <i>(niebadane)</i> <i>dane przekształcone</i>
PRZEŁYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ		
Zysk brutto	503	4.598
Podatek dochodowy zapłacony	46	(116)
Korekty o pozycje:		
Amortyzacja i odpisy aktualizujące	10	11
Odsetki i dywidendy, netto	(96)	(2.856)
Zysk/ strata na działalności inwestycyjnej	52	(1.265)
Zmiana stanu należności	(13)	(123)
Zmiana stanu zapasów	(861)	57
Zmiana stanu zobowiązań z wyjątkiem kredytów i pożyczek	(29)	386
Zmiana stanu rezerw	-	(1)
Zmiana stanu pozostałych aktywów niefinansowych	26	23
ŚRODKI PIENIĘŻNE NETTO Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ	(362)	714
PRZEŁYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI INWESTYCYJNEJ		
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	(2)	(2)
Nabycie obligacji emitowanych przez spółki Grupy PGE	(1.695)	(2.880)
Nabycie udziałów i akcji spółek zależnych	(176)	(107)
Sprzedaż pozostałych aktywów finansowych	-	369
Założenie lokat pow. 3 m-cy	-	(50)
Rozwiązanie lokat pow. 3 m-cy	-	2.340
Dywidendy otrzymane	46	2.872
Udzielenie/(spłata) pożyczek w ramach usługi cash pooling	662	431
Spłata pożyczek	260	-
Udzielenie pożyczek	(782)	(285)
Odsetki otrzymane	162	27
ŚRODKI PIENIĘŻNE NETTO Z DZIAŁALNOŚCI INWESTYCYJNEJ	(1.525)	2.715
PRZEŁYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI FINANSOWEJ		
Spłata pożyczek, wykup obligacji	(1.000)	(17)
Wpływy z tytułu zaciągniętych pożyczek, kredytów i emisji obligacji	1.870	-
Odsetki zapłacone	(180)	(212)
Pozostałe	(4)	(4)
ŚRODKI PIENIĘŻNE NETTO Z DZIAŁALNOŚCI FINANSOWEJ	686	(233)
ZMIANA NETTO STANU ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH I ICH EKWIWALENTÓW	(1.201)	3.196
ŚRODKI PIENIĘŻNE NA POCZĄTEK OKRESU	1.831	1.930
ŚRODKI PIENIĘŻNE NA KONIEC OKRESU	630	5.126

* przekształcenie danych porównawczych zostało opisane w nocie 1. kwartalnej informacji finansowej

1. Zmiana zasad rachunkowości i prezentacji danych

Nowe standardy i interpretacje, które weszły w życie 1 stycznia 2018 roku

Nowe standardy i interpretacje które weszły w życie 1 stycznia 2018 roku, co zostało opisane szerzej w nocie 4. skonsolidowanego sprawozdania finansowego, nie miały wpływu na jednostkowe sprawozdanie finansowe Spółki.

Zmiany stosowanych zasad rachunkowości

- Zmiana prezentacji świadczeń pracowniczych z tytułu zaległych urlopów i premii

W bieżącym okresie Spółka zdecydowała o zmianie prezentacji świadczeń pracowniczych z tytułu zaległych urlopów, premii i podobnych z pozycji „rezerwy” do pozycji „pozostałe zobowiązania niefinansowe”.

Spółka przekształciła dane porównawcze prezentowane w sprawozdaniach z sytuacji finansowej. Przekształcenie zostało przedstawione w poniższej tabeli.

	Stan na dzień 30 września 2017 <i>dane publikowane</i>	Zmiana prezentacji	Stan na dzień 30 września 2017 <i>dane przekształcone</i>
PRZEPŁYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ			
Korekty o pozycje, w tym:			
Zmiana stanu zobowiązań z wyjątkiem kredytów i pożyczek	353	(5)	386
Zmiana stanu rezerw	(6)	5	(1)
ŚRODKI PIENIĘŻNE NETTO Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ	557	-	557

	Stan na dzień 31 grudnia 2017 <i>dane publikowane</i>	Zmiana prezentacji	Stan na dzień 31 grudnia 2017 <i>dane przekształcone</i>
ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE, w tym:			
Rezerwy krótkoterminowe	33	(31)	2
Pozostałe zobowiązania niefinansowe	30	31	61
ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE ŁĄCZNIE	2.712	-	2.712
SUMA KAPITAŁÓW I ZOBOWIĄZAŃ	49.631	-	49.631

III. Zatwierdzenie kwartalnego raportu finansowego

Niniejszy raport finansowy zawierający skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe GK PGE oraz kwartalną informację finansową PGE S.A. za okres 3 i 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2018 roku został zatwierdzony do udostępnienia przez Zarząd dnia 13 listopada 2018 roku.

Warszawa, 13 listopada 2018 roku

Podpisy Członków Zarządu PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.

Prezes Zarządu Henryk Baranowski

Wiceprezes Zarządu Wojciech Kowalczyk

Wiceprezes Zarządu Marek Pastuszko

Wiceprezes Zarządu Paweł Śliwa

Wiceprezes Zarządu Ryszard Wasilek

Wiceprezes Zarządu Emil Wojtowicz

Podpis osoby odpowiedzialnej za sporządzenie sprawozdania finansowego

Michał Skiba - Dyrektor Departamentu Sprawozdawczości i Podatków